

Innehållsförteckning

Övergripande inriktning

Om övergripande inriktning

Den övergripande inriktningen anger ramarna

Utgångspunkter

Övergripande mål

Internationella mål

Nationella mål

Regionala mål

Kommunala mål

Påverkan på översiktsplanen av de övergripande målen

Förutsättningar i omvärlden och i närområdet

Förutsättningar i omvärlden

Omvärlden påverkar oss

Övergripande drivkrafter

Påverkan på översiktsplanen av förutsättningarna i omvärlden

Förutsättningar i närområdet

Kommunikationer

Befolkning

Näringsliv och arbetsmarknad

Boende och byggande

Påverkan på översiktsplanen av förutsättningarna i närområdet

Befolkningsutveckling

Planeringstak för befolkningsutvecklingen

Att bedöma framtiden

Befolkningsprognoser

Planeringstak i översiktsplanen

Kommunen som helhet

Befolkning i olika delar av kommunen

Lekebergs utvecklingsinriktning

En hållbar utveckling av Lekeberg

Övergripande planeringsinriktning

En hållbar utveckling av hela kommunen

En struktur som stödjer ett hållbart resande

En levande och mångfunktionell livsmiljö

Övergripande utvecklingsstruktur

Utgångspunkter

Utvecklingsstrategi

Strukturbild

Strukturbildens delar

Planering enligt strukturbilden

Lokalisering av ny bebyggelse enligt strukturbilden

Samband med den regionala utvecklingsstrategin

Övergripande inriktning

Om övergripande inriktning

Den övergripande inriktningen anger ramarna

Övergripande inriktning för Lekeberg handlar om översiktsplanens övergripande strategier för befolkningsutveckling och samhällsstrukturer för att förbättra förutsättningarna för en hållbar utveckling i hela kommunen. Den övergripande inriktningen innehåller följande delar, som du kan gå till via innehållssymbolen ovan till vänster:

- Utgångspunkter
- Befolkningsutveckling
- Utvecklingsinriktning

Utgångspunkter

.

Översiktsplanen anger vilka prioriteringar kommunen vill göra och vilken inriktning den fysiska planeringen bör ha för att nå en hållbar samhällsutveckling av Lekeberg. Utgångspunkten för att forma strategier för framtiden är de förutsättningar som finns i närområdet och i omvärlden, och de redan beslutade visioner och mål som Lekeberg följer.

Övergripande mål

Översiktsplanen är en del av framtidsdiskussionen i kommunen. Den behöver därför utgå från de visioner och mål för samhällsutvecklingen som formulerats på olika nivåer och som Lekeberg, regionen eller Sverige förbundit sig att följa. I detta avsnitt sammanfattas ett urval av alla de internationella, nationella, regionala och kommunala mål som anger inriktningen för samhällsutvecklingen i olika frågor.

Internationella mål

Globala målen och Agenda 2030 (1). FN antog år 2015 Agenda 2030, en universell agenda som inrymmer sjutton globala mål för att nå ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling, se bilden nedan. Målen syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet, och att säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. Översiktsplanen berörs på olika sätt av delmålen. Särskilt relevant för översiktsplanen är mål 11 som innebär att städer och bosättningar ska vara inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara. Även mål 10 om minskad ojämlikhet och mål 13 om att bekämpa klimatförändringarna är i hög grad relevanta för översiktsplanen.

De sjutton globala målen, läs mer på globalamalen.se/om-globala-malen/

Klimatkonventionen och Parisavtalet (2). Klimatkonventionen är en global konvention med åtgärder för att stoppa klimatförändringarna. Till Klimatkonventionen hör Parisavtalet, ett globalt klimatavtal som trädde i kraft 2016, som innebär att den globala temperaturökningen ska hållas långt under två grader, och att de globala utsläppen ska ner till noll under andra halvan av detta århundrade. Varje land ska ta fram en klimatplan, där ambitionerna successivt höjs.

FN:s konventioner om mänskliga rättigheter (3) omfattar en rad konventioner om bland annat medborgerliga och politiska rättigheter, om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, om avskaffande av alla former av rasdiskriminering all slags diskriminering av kvinnor, om barnets rättigheter och om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Översiktsplanen berörs av konventionerna framför allt när det gäller att bygga en socialt attraktiv och hållbar livsmiljö.

FN:s barnkonvention (4). FN:s konvention om barnets rättigheter innehåller 54 bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. Barnkonventionen gäller alla mellan 0–18 år och är barnets förstärkning av de mänskliga rättigheterna. I januari 2020 blev barnkonventionen lag i Sverige, vilket innebär att barnets rättigheter ska beaktas vid bedömningar som görs i beslutsprocesser i ärenden som rör barn. Översiktsplanen påverkas av barnperspektivet inom framför allt fem samverkande områden av betydelse för barn i den fysiska miljön (5):

- *Trygga samband*, till exempel förstärkning av samband och kopplingar, överbryggande av fysiska och mentala barriärer, bilsäkra gång- och cykelstråk, trygga stråk till och från kollektivtrafik.
- *Samspel, lek och lärande*, till exempel levande och trygga offentliga rum, platser för möten, samspel, lek, lärande, kultur och idrott för barn och unga där man inte behöver betala eller måste ha en vuxen med sig.
- *Vardagsliv*, till exempel tillgång och tillgänglighet till service och platser för lek och rekreation, möjlighet att gå och cykla

till vardagsfunktioner, kvalitativa förskole- och skolmiljöer.

- *Identitet*, dels kopplat till miljöns karaktär, dels om tillhörighet till en viss miljö. Känsla av förankring, trygghet, kontinuitet och med möjligheter att få vara medskapande.
- *Hälsa och säkerhet*, till exempel buller och luftföroreningar, säkra närmiljöer, separering från biltrafik och hastighetssäkring av korsningspunkter med bilnätet

Barnkonventionen

För att stärka barnets rättigheter i Sverige gäller följande strategier (Proposition 2009/10:232):

- All lagstiftning som rör barn ska utformas i överensstämmelse med barnkonventionen.
- Barnets fysiska och psykiska integritet ska respekteras i alla sammanhang.
- Barn ska ges förutsättningar att uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem.
- Barn ska få kunskap om sina rättigheter och vad de innebär i praktiken.
- Föräldrar ska få kunskap om barnets rättigheter och erbjudas stöd i sitt föräldraskap.
- Beslutsfattare och relevanta yrkesgrupper ska ha kunskap om barnets rättigheter och omsätta denna kunskap i berörda verksamheter.
- Aktörer inom olika verksamheter som rör barn ska stärka barnets rättigheter genom samverkan.
- Aktuell kunskap om barns levnadsvillkor ska ligga till grund för beslut och prioriteringar som rör barn.
- Beslut och åtgärder som rör barn ska följas upp och utvärderas utifrån ett barnrättsperspektiv.

Fotnoter:

1) Regeringskansliet 2024a och UNDP 2024a

2) Naturvårdsverket 2025a och FN 2025a

3) Regeringskansliet 2011a och SFS 1994:1219

4) SFS 2018:1197, Regeringskansliet 2024c, Proposition 2017/18:186 och Proposition 2009/10:232

5) Bearbetning av Göteborgs stad 2011a. Se även SKR 2024a

Nationella mål

Nationella miljömål (6). Det svenska miljömålssystemet som antogs av riksdagen 1999, innehåller ett generationsmål, sexton miljökvalitetsmål och tjugofyra etappmål. Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser, det så kallade generationsmålet. Av de 16 nationella miljökvalitetsmål som riksdagen antagit har Örebro län (7) regionaliserat alla utom två, En storslagen fjällmiljö och Hav i balans samt levande kust och skärgård. Översiktsplaneringen bedöms direkt och indirekt beröra alla de regionaliserade miljökvalitetsmålen:

- *Begränsad klimatpåverkan* – handlar om att minska utsläpp av koldioxid och andra växthusgaser eftersom de gör att det globala klimatet blir varmare. Förbränning av fossila bränslen för el- och värme, i industriprocesser och för transporter svarar för det största bidraget till klimatförändringen
- *Frisk luft* – handlar om att begränsa luftföroreningarna eftersom de påverkar hälsan negativt, och bidrar till förkortad livslängd. De luftföroreningar som är skadligast för hälsan är inandningsbara partiklar, marknära ozon och vissa kolväten
- *Bara naturlig försurning* – handlar om att minska nedfall av försurande ämnen som svaveldioxid, kväveoxider och ammoniak, vilket påverkar växter och djur och bidrar till att material vittrar sönder. Försurningen härrör från utsläpp framför allt från väg- och sjötrafik, värme- och elkraftverk, industrier samt jord- och skogsbruk
- *Giftfri miljö* – handlar om att förebygga och minska spridningen av farliga ämnen för att skydda människor, djur och växter. Gifterna sprids när varor, kemiska produkter och material tillverkas, används och blir till avfall
- *Skyddande ozonskikt* – handlar om att minska uttunnningen av ozonskiktet i atmosfären som skyddar livet på jorden genom att filtrera bort en del av den skadliga UV-strålningen från solen. Uttunnningen beror på att ämnen som bryter ned

ozon har släppts ut i atmosfären, såsom klorerade ämnen, vilket bland annat finns i kylskåp, anläggningar för luftkonditionering och skumplast

- *Säker strålmiljö* – handlar om att så långt som det är möjligt och rimligt begränsa stråldoserna som människor, djur och växter utsätts för, vid sidan om den strålning som kommer från rymden, solen, naturligt radioaktiva ämnen i marken, till exempel från röntgen, kärnkraft och elektromagnetiska fält
- *Ingen övergödning* – handlar om att minska utsläppen av näringsämnen till sjöar, vattendrag och hav, framför allt från jordbruket, men också från avloppsreningsverk, små avlopp och industri, och bristande rening av dagvatten i tätorter. Övergödningen skapar syrebrist på bottenarna, där växter och djur dör, och leder till att giftbildande alger växer till sig
- *Levande sjöar och vattendrag* – handlar om att underlätta för vattendrag får flöda fritt, och att vattenståndet kan variera naturligt i sjöar och vattendrag, så att växt- och djurarter som är beroende av detta ska överleva. att vattendrag får flöda fritt. Påverkan kommer från många håll, till exempel från skogsbruk, jordbruk, industrier och vattenkraftverk
- *Grundvatten av god kvalitet* – handlar om att långsiktigt skydda grundvattnet från utsläpp av miljöfarliga ämnen, för att säkerställa dricksvatten och livsmiljön för växter och djur i ytvatten
- *Myllrande våtmarker* – handlar om att restaurera och skydda våtmarksmiljöer, såsom mossar, kärr, fuktängar och sumpskogar, eftersom skadade våtmarker har en lägre förmåga att leverera viktiga ekosystemtjänster som att binda och lagra kol, rena vatten, fungera som översvämningsskydd och bidra med biologisk produktion. Ett stort antal växter och djur är också beroende av våtmarker
- *Levande skogar* – handlar om att säkerställa en bevarad biologisk mångfald i skogen och vidmakthålla skogens alla ekosystemtjänster över tid, det vill säga skogens unika livsmiljöer för djur och växter, som källa till förnybara råvaror och som resurs för friluftsliv och rekreation
- *Ett rikt odlingslandskap* – handlar om att utveckla metoderna för att bruka odlingslandskapet så att de bevarar natur- och kulturvärdena på ett bättre sätt, samtidigt som det måste vara möjligt att bedriva jordbruk på ett rationellt och konkurrenskraftigt sätt
- *God bebyggd miljö* – handlar om att förbättra förutsättningar att planera för en mer hållbar byggd miljö som fyller människors och samhällets behov, erbjuder bra livsmiljöer och utformas på ett sätt som minimerar påverkan och risker för människa och miljö
- *Ett rikt växt- och djurliv* – handlar om att lyckas behålla en biologisk mångfald, vilket är avgörande för att ekosystemen ska fungera och göra nytta som att rena vatten och luft, lagra kol och pollinera grödorna. Många arter och naturtyper utvecklas negativt och riskerar att försvinna på sikt

De fjorton miljömål som berör Lekeberg, läs mer på sverigesmiljomal.se.

Det klimatpolitiska ramverket (8) innebär att utsläppen i Sverige i de sektorer som inte ingår i EU:s system för handel med utsläppsrätter, senast 2030 bör vara minst 63 procent lägre, och 2040 minst 75 procent lägre än utsläppen 1990. Utsläppen som omfattas är främst från transporter, arbetsmaskiner, mindre industri- och energianläggningar, bostäder och jordbruk. Översiktsplanen berörs därigenom på flera sätt av ramverket.

Nationella transportpolitiska mål (9). Innehåller ett övergripande mål, ett funktionsmål och ett hänsynsmål, vilka alla i hög grad berör översiktsplanen. För att transportpolitikens övergripande mål ska kunna nås behöver också ett funktionsmål uppnås, i huvudsak inom ramen för det så kallade hänsynsmålet:

- *Transportpolitikens övergripande mål* är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar

transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet.

- *Funktionsmålet* handlar om att ge alla en grundläggande tillgänglighet till resor och transporter med god kvalitet och användbarhet. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska svara likvärdigt mot kvinnors och mäns transportbehov och bidra till utvecklingskraft i hela landet.
- *Hänsynsmålet* handlar om säkerhet, miljö och hälsa, och syftar till att ingen ska dödas eller skadas allvarligt, och ska bidra till att det övergripande generationsmålet för miljö och miljö kvalitetsmålen nås samt till ökad hälsa.

Nationella mål för folkhälsan (10). Det övergripande målet för folkhälsopolitiken är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Av folkhälsopolitikens åtta målområden och olika insatsområden bedöms översiktsplanen påverka följande:

- *Det tidiga livets villkor.* Att alla barn får en bra start i livet med goda uppväxtvillkor som stimulerar deras tidiga utveckling, inlärning och hälsa är centralt för att uppnå jämlik hälsa som barn och som vuxen
- *Boende och närmiljö.* Boende och närmiljö är ett centralt område för att uppnå jämlik hälsa. Att ha tillgång till en god bostad i ett område som ger samhälleliga förutsättningar för social gemenskap bidrar till trygghet, tillit och en god och jämlik hälsa. Samhällsplaneringen bör motverka segregation och exponering för skadliga miljöfaktorer. Med ett jämlikt hälsoperspektiv inom samhällsplanering kan förändringar åstadkommas som påverkar människors levnadsvillkor och minskar ojämlikhet i hälsa.
- *Levnadsvanor.* Levnadsvanor är ett centralt område för att uppnå jämlik hälsa. Många av förutsättningarna för en god hälsa påverkas av livsvillkoren och av individens egna val och levnadsvanor. En god och jämlik hälsa inom målområdet uppnås genom främjande av människors handlingsutrymme och möjligheter till hälsosamma levnadsvanor samtidigt som hänsyn tas till hur olika sociala grupper påverkas.
- *Kontroll, inflytande och delaktighet.* Att människor har kontroll över sitt eget liv, tillit till andra, inflytande och delaktighet i samhället är centrala områden för att uppnå jämlik hälsa. Arbetet bör inriktas på att främja alla individers möjligheter till kontroll, inflytande och delaktighet i samhället och i det dagliga livet. Individer och grupper som i lägre utsträckning än andra har möjlighet till kontroll, inflytande och delaktighet bör särskilt prioriteras.

Nationella jämställdhetsmål (11). Målet för svensk jämställdhetspolitik är att kvinnor och män ska ha samma möjligheter att forma samhället och sina egna liv. Regeringens huvudsakliga strategi för att förverkliga jämställdhetspolitiken är jämställdhetsintegrering, vilket innebär att ett jämställdhetsperspektiv ska införlivas i allt beslutsfattande, på alla nivåer och i alla steg av processen. Av de sex delmål, som formulerats för jämställdhetspolitiken berör framför allt fyra översiktsplanen:

- *En jämn fördelning av makt och inflytande.* Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva samhällsmedborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet i samhällets alla sektorer.
- *Ekonomisk jämställdhet.* Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.
- *Jämställd utbildning.* Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.
- *Jämställd hälsa.* Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor.

Fotnoter:

6) Proposition 2009/10:155

7) Länsstyrelsen Örebro län 2015a

8) Regeringskansliet 2024b

9) Proposition 2008/09:93

10) Proposition 2017/2018:249 och Folkhälsomyndigheten, Folkhälsomyndigheten 2024a

11) Regeringskansliet 2024d och Jämställdhetsmyndigheten 2024a

Regionala mål

Örebro läns regionala utvecklingsstrategi 2022–2030 (12). Visionen för den regionala utvecklingsstrategin är:

Örebroregionen - En attraktiv och pulserande region för alla. De övergripande målen är: Stark konkurrenskraft; Hög och jämlik livskvalitet; God resurseffektivitet. Målen konkretiseras av tjugo effektmål med strategiska mål. Genomförandet sker genom samverkan inom tio prioriterade områden, varav översiktsplanen främst berörs av:

- *Social sammanhållning och demokrati*: Skapa förutsättningar för ett starkt civilsamhälle, en stark folkbildning och sociala företag; Stärk länets kulturella infrastruktur med tonvikt på ett jämlikt, jämställt och tillgängligt kulturliv med barn och unga i fokus; Öka tryggheten genom att stärka social, ekonomisk och digital inkludering och genom samverkan, både sektorsövergripande och internationell.
- *Klimat, miljö och energi*: Uppnå hållbar energiförsörjning genom att öka energieffektiviteten och andelen förnybar energi; Skapa förutsättningar för en strukturell omställning till en cirkulär ekonomi och bioekonomi där vi producerar och konsumerar på nya hållbara sätt; Stärk länets hållbara försörjning av livsnödvändiga produkter och tjänster.
- *Bostadsförsörjning och attraktiva miljöer*: Förbättra förutsättningarna för bostadsbyggande vid en växande befolkning och som en utvecklingsfaktor vid en minskande befolkning; Etablera regional samverkan kring fysisk planering som bidrar till att nå ett hållbart Örebro län; Förbättra förutsättningarna för levande landsbygder genom utbyggnad av digital infrastruktur, platsutveckling samt stöd till initiativ som möjliggör ökat distansarbete, delningsekonomi och minskat bilberoende.
- *Transporter och infrastruktur*: Skapa förutsättningar för hållbara resor och transporter enligt strukturbilderna; Utveckla Örebro län som nod längs nationella och internationella transportstråk; Säkra en robust tillgång till bredband i hela länet.

Energi- och klimatprogram för Örebro län 2021–2025 (13). Visionen för energi- och klimatarbetet i Örebro län är att arbeta tillsammans för att minska klimatutsläppen och använda resurser på ett hållbart sätt. Energianvändning ska vara effektiv och den energi som används förnybar. De tre övergripande målen för att nå visionen är:

- *Minska utsläppen av växthusgaser* – Utsläppen i Örebro län ska år 2030 vara 60 procent lägre än 2005 års nivåer, med delmål 50 procent lägre år 2025.
- *Öka andelen förnybar energi* – Energianvändningen i Örebro län ska år 2030 bestå av minst 80 procent förnybar energi, med delmål minst 75 procent år 2025.
- *Öka energieffektiviseringen* – Energianvändningen i Örebro län ska år 2030 vara 50 procent effektivare jämfört med 2005, med delmål minst 45 procent år 2025.

De tre målen ska gemensamt leda till ett klimatneutralt och resurseffektivt län utan nettoutsläpp av växthusgaser år 2045, vilket även motsvarar det nationella målet.

Fotnoter:

12) Region Örebro län 2022a

13) Länsstyrelsen Örebro län och Region Örebro 2021c

Kommunala mål

Mål för Lekebergs kommun (14). Kommunfullmäktige har beslutat om fem övergripande mål för kommunens verksamheter. Ytterligare mål har formulerats för kommunstyrelsen och övriga nämnder. De övergripande målen är följande, varav översiktsplaneringen har ett särskilt ansvar för att bidra till det fjärde målet:

- I Lekebergs kommun ges alla barn och unga förutsättningar för att utvecklas
- Lekebergs kommun erbjuder god vård och omsorg
- Lekebergs kommun gör det enkelt för medborgarna och näringsliv att bo och verka i Lekeberg
- Lekebergs kommun växer och utvecklas på ett hållbart sätt
- Lekebergs kommun är en attraktiv arbetsgivare

Kommunstyrelsen ansvarar för samhällsplaneringen i Lekeberg. De specifika mål som formulerats för kommunstyrelsen är följande, varav översiktsplaneringen har ett särskilt ansvar för att bidra till det andra målet:

- I Lekebergs kommun finns ett bra näringslivsklimat och goda förutsättningar för arbete
- Lekebergs kommun ska minska sin miljöpåverkan
- Lekebergs kommun är en tillgänglig kommun och nyttjar den digitala tekniken för en mer effektiv och förenklad administration
- I Lekebergs kommun finns ett gott utbud av fritidsaktiviteter för både unga och äldre

Hållbarhetsprogram för Lekeberg (15) anger de långsiktiga prioriteringarna för kommunens hållbarhetsarbete. Inom tre hållbarhetsperspektiven social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet, identifieras nio fokusområden, vilka alla är centrala i arbetet med översiktsplanen:

- *Klimat- och energi* – Lekebergs kommun arbetar i riktning mot att bli en klimatneutral och fossilbränslefri kommun som är anpassad till ett klimat i förändring.
- *Kretslopp och resurshushållning* – Lekebergs kommun främjar omställningen mot en cirkulär ekonomi.
- *Naturvärden och gröna miljöer* – Lekeberg kommun främjar utvecklingen av gröna miljöer och ett hållbart nyttjande av naturen.
- *Vatten* – Lekebergs kommun främjar en god vattenförsörjning.
- *Jämlig hälsa* – Lekebergs kommun främjar jämlig hälsa och hälsosamma vanor genom hela livet.
- *Utbildning, arbete och sysselsättning* – Lekebergs kommun främjar jämlika förutsättningar för livslångt lärande och försörjning.
- *Delaktighet och inflytande* – Lekebergs kommun främjar jämlika möjligheter till delaktighet och inflytande.
- *Trygga och hållbara livsmiljöer* – Lekebergs kommun främjar samhällsutvecklingen i hela kommunen
- *Effektiv kommun som står rustad för att möta samhällsutmaningar* – Lekebergs kommun har en effektiv organisation som möter samhällsutmaningarna med hållbarhet i fokus.

Fotnoter:

14) Lekebergs kommun 2023b

15) Lekebergs kommun 2022c

Påverkan på översiktsplanen av de övergripande målen

Utmaningar. De övergripande målen som formulerats på olika nivåer innebär en lång rad utmaningar för hur samhället planeras och hur mark och vatten bör användas i framtiden. Detta i sin tur medför att arbetet med översiktsplanen påverkas i

olika grad, inom olika områden och på olika nivåer. På en övergripande nivå bedöms utmaningarna för den strategiska planeringen och arbetet med översiktsplanen vara:

BEFOLKNING OCH BYGGANDE

Ett centralt mål för Lekeberg är att det ska vara enkelt att leva i Lekeberg och att kommunen växer och utvecklas på ett hållbart sätt. Vidare ska samhällsutvecklingen främjas i hela kommunen. Miljömålet God bebyggd miljö handlar om att planera för en byggd miljö som fyller människors och samhällets behov, och erbjuder bra livsmiljöer. Boende och närmiljö nämns som ett centralt område för att uppnå jämlik hälsa för de nationella folkhälsomålen, och de regionala målen omfattar att förbättra förutsättningarna för bostadsbyggande vid en växande befolkning och som en utvecklingsfaktor vid en minskande befolkning, samt att förbättra förutsättningarna för levande landsbygder. Utmaningarna i översiktsplanen är att:

- förbättra förutsättningarna för en hållbar befolkningstillväxt i olika delar av kommunen, tätorter såväl som landsbygd
- utveckla förutsättningarna för bostadsbyggande med utgångspunkt från lokala behov
- skapa förutsättningar bebyggelsemiljöer som erbjuder bra livsmiljöer

Läs vidare i kapitel *Befolkningsutveckling* och tema *Attraktiva boende- och livsmiljöer*.

 [GÅ TILL TEXT OM BEFOLKNINGSUTVECKLING](#)

 [GÅ TILL TEXT OM ATTRAKTIVA BOENDE- OCH LIVSMILJÖER](#)

ARBETSMARKNAD OCH NÄRINGS LIV

Ett centralt mål för Lekeberg är att det ska vara enkelt att verka i Lekeberg, att näringslivsklimat ska vara gott och att det ska finnas goda förutsättningar för arbete. Vidare ska jämlika förutsättningar för livslångt lärande och försörjning främjas. Till de globala målen hör att verka för en varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, och en full och produktiv sysselsättning. Vidare är en del av transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv försörjning av resor och transporter för medborgare och näringsliv. Utmaningarna i översiktsplanen är att:

- öka tillgången till en bred arbetsmarknad och utbildningsmöjligheter, och bidra till ökad sysselsättning för hela befolkningen
- förstärka möjligheterna att från hela kommunen på ett enkelt och hållbart sätt nå arbete och utbildning

Läs vidare i kapitel *Lekebergs utvecklingsinriktning* och tema *Ett livskraftigt näringsliv*.

 [GÅ TILL TEXT OM LEKEBERGS UTVECKLING SINRIKTNING](#)

 [GÅ TILL TEXT OM ETT LIVSKRAFTIGT NÄRINGS LIV](#)

KOMMUNIKATIONER

Lekeberg har som mål att göra det enkelt för medborgarna och näringsliv att bo och verka i Lekeberg, vilket förutsätter goda kommunikationer, och regionen att förutsättningar för hållbara resor och transporter ska skapas enligt strukturbilderna. Den nationella transportpolitiken har som mål att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet, att alla ska ha en grundläggande tillgänglighet till resor och transporter med god

kvalitet och användbarhet, och att resor och transporter ska vara säkra, hälso- och miljövänliga. Utmaningarna i översiktsplanen är att:

- möjliggöra för alla att få en grundläggande tillgänglighet till resor och transporter med god kvalitet och användbarhet, på ett sätt som bidrar till utveckling i hela kommunen.
- skapa förutsättningar för hållbara resor och transporter, så att klimatpåverkan från resor och transporter minimeras
- bidra till att resor och transporter kan effektiviseras samtidigt som trafiksäkerhet och påverkan på miljö och hälsa förbättras

Läs vidare i kapitel *Lekebergs utvecklingsinriktning* och tema *Effektiva och hållbara kommunikationer*.

 [GÅ TILL TEXT OM LEKEBERGS UTVECKLING SINRIKTNING](#)

 [GÅ TILL TEXT OM EFFEKTIVA OCH HÅLLBARA KOMMUNIKATIONER](#)

KLIMAT, MILJÖ OCH RESURSER

På internationell, nationell, regional och kommunal nivå formuleras mål kring att minska miljö- och klimatpåverkan, minska utsläppen av växthusgaser, minska spridningen av farliga ämnen, skydda grundvattnet, behålla en biologisk mångfald, öka energieffektiviteten och andelen förnybar energi, stärka försörjning av livsnödvändiga produkter och så vidare. Utmaningarna i översiktsplanen är att:

- bygga och markanvändning sker på ett sätt som minskar miljö- och klimatpåverkan och hushållar med resurser för framtiden
- förbättra förutsättningarna för minskning av växthusgaser, övergång till förnybar energi och mer effektiv energianvändning
- förebygga att bebyggelse och markanvändning hotar livsmiljöer och biologisk mångfald
- säkerställa vattenkvaliteten, den långsiktiga försörjningen av dricksvatten med hög kvalitet och förutsättningarna för lokal livsmedelsproduktion

Läs vidare i kapitel *Lekebergs utvecklingsinriktning*, tema *Energi och resurser för framtiden*, och tema *Beredskap för risk och sårbarheter*.

 [GÅ TILL TEXT OM LEKEBERGS UTVECKLING SINRIKTNING](#)

 [GÅ TILL TEXT OM ENERGI OCH RESURSER FÖR FRAMTIDEN](#)

 [GÅ TILL TEXT OM BEREDSKAP FÖR RISK OCH SÅRBARHETER](#)

SOCIAL SAMMANHÅLLNING OCH HÄLSA

Vikten av att skapa förutsättningar för ett starkt civilsamhälle, att öka trygghet, tillgänglighet och en jämlik hälsa, motverka riskfaktorer och att främja alla individers möjligheter till kontroll, inflytande och delaktighet i samhället genomsyrar målen på alla nivåer. Utmaningarna i översiktsplanen är att:

- bygga en socialt attraktiv och hållbar livsmiljö för alla människor oavsett kön, etnicitet, ålder, funktionsvariation med mera
- verka för en god och jämlik hälsa och förebygga klimat- och miljörisker
- skapa förutsättningar till trygga, tillgängliga och sammanhållande miljöer, med särskilt fokus på barns och unga
- underlätta för inflytande och delaktighet i samhällsplaneringen

Läs vidare i kapitel *Människor och livsmiljö* och tema *Beredskap för risk och sårbarheter*.

 [GÅ TILL TEXT OM MÄNNISKOR OCH LIVSMILJÖ](#)

 [GÅ TILL TEXT OM BEREDSKAP FÖR RISK OCH SÅRBARHETER](#)

Förutsättningar i omvärlden och i närområdet

Förutsättningar i omvärlden

Omvärlden påverkar oss

Att förstå omvärlden. Lekebergs utveckling påverkas av förändringar i omvärlden. Förändringarna kan vara bra för den lokala utvecklingen, men kan också innebära stora utmaningar. En utgångspunkt för att kunna planera och fatta kloka beslut inför framtiden är att ta reda på vad som händer i omvärlden och försöka bedöma hur det kommer att påverka utvecklingen i kommunen och vad vi bör göra för att anpassa oss och/eller försöka påverka utvecklingen (16).

Övergripande drivkrafter, så kallade megatrender, är globala förändringar som påverkar samhället på ett genomgripande sätt. De samspelar med varandra och driver i sin tur på olika trender och skeenden i den nära omvärlden. Sex övergripande drivkrafter som påverkar samhällsplaneringen på ett mer genomgripande sätt kan identifieras:

- Globalisering
- Klimat- och miljöutmaningar
- Demografiska förändringar
- Teknikutveckling
- Värderingsförändringar
- Ökad osäkerhet

Påverkan. På vilket sätt de påverkar samhällsutvecklingen och individen varierar, och konsekvenserna ser olika ut på olika platser och i olika sammanhang. Här beskrivs de skeenden som bedöms kunna påverka samhällsplaneringen i Lekeberg på olika sätt.

Fotnoter:

16) Omvärldsanalysen tar stöd i flera andra analyser som gjorts, bl.a. SKR 2023a, Helsingborgs stad 2020a och 2024a, Mora kommun 2019a, Hylte kommun 2019a

Övergripande drivkrafter

GLOBALISERING

Ömsesidigt beroende. Globaliseringen innebär en ökad global sammankoppling och ömsesidigt beroende mellan samhällen över hela världen. Globaliseringsprocessen har pågått under lång tid, men hastigheten har ökat med den digitala kommunikationsteknologins intåg. Globaliseringen har varit en avgörande drivkraft för välbefindandet i världen under de senaste årtiondena. Det internationella utbytet av varor och tjänster har blivit större, migrationen mellan regioner och länder ökat, och ekonomin blivit alltmer specialiserad.

Globaliseringen förändras. Globaliseringen har saktat in under 2010-talet och en del ekonomer gav då uttryck för att åren med "hyperglobalisering" nått sitt slut. En del bedömare menar att globaliseringen tar sig nya former, mot en mer uppdelad men fortsatt globaliserad värld, där samarbete fortsätter att fördjupas mellan vissa grupper av länder, medan utbytet mellan grupperna minskar eller stagnerar.

Ökad konkurrens. När globaliseringen accelererar och nya nationer är med och producerar varor och tjänster, ökar samtidigt konkurrensen, vilket ställer ökade krav på anpassning av privata och offentliga verksamheter för att hävda sig i den globala konkurrensen. För kommunernas del handlar det framför allt om att rekrytera kompetens och invånare i konkurrens med andra organisationer och kommuner.

Växande storstadsregioner. Urbaniseringen har också pågått under lång tid och förstärkts under de senaste decennierna. Storstädernas högre utbud av varor, tjänster, arbetskraft, arbetstillfällen och kreativa miljöer gör dem attraktiva för individer, företag och andra. Hög befolkningstäthet brukar i sin tur gynna ekonomisk tillväxt. Att världens befolkning och den ekonomiska tillväxten koncentreras till allt större städer är en utveckling som bedöms fortsätta. Idag bor mer än hälften av

jordens befolkning i städer, och många forskare bedömer att upp till 70 procent av världens befolkning kommer bo i städer om trettio år. Kopplingen till landsbygden har blivit svagare vilket bidrar till att förstärka den urbana livsformen som norm.

Villkoren för boende och näringsliv förändras. Globaliseringens påverkan på lokalsamhället har också ökat. Lekeberg kopplas närmare omvärlden och världen kommer närmare Lekeberg. Villkoren för näringsliv och för boende förändras och vikten av bra kommunikationer och närhet till de stora arbetsmarknadsregionerna ökar. Befolkningen blir mer heterogen och kraven på kommunen förändras.

Regionförstoring. De lokala och regionala förutsättningarna för individer och företag påverkas av den pågående förstoringen av arbetsmarknadsregioner, och den ökade pendlingen och migrationen över nationsgränser. Samhället blir rörligare, där tid och tillgänglighet blir en viktigare faktor än avstånd. På den lokala och regionala nivån ökar arbetspendlingen, och på nationell och internationell nivå ökar migration, turism, utlandsstudier, eller arbete i annat land.

Den lokala attraktivitetens ökade betydelse. När rörligheten ökar förstärks de faktorer som har stor betydelse för en Orts eller regions attraktivitet och ekonomiska utveckling. Med en ökad rörlighet, ökar platsens betydelse, och den lokala attraktiviteten blir en nyckel för att locka individer och företag att etablera sig. Attraktiviteten för invånare, inflyttare och näringsliv är därför avgörande för hur väl kommunen kommer att kunna utvecklas.

Globaliseringen kopplar samman samhällen över hela världen. Källa: api.ndla.no

KLIMATFÖRÄNDRINGAR

Tilltagande klimateffekter. De utsläpp som vår livsstil och ekonomi genererar, påverkar livsbetingelserna på jorden. Den ökande mängden växthusgaser i atmosfären får stora och allt tydligare konsekvenser för klimatet, som blivit mer föränderligt och påverkar tillvaron allt mer påtagligt. Den ökande mängden växthusgaser i atmosfären får stora och allt tydligare konsekvenser för klimatet, med till exempel ökad nederbörd, fler extremskyfall, men också tätare värmeböljor, torka och bränder. Utöver de akuta kriser som kan uppstå, påverkar detta även de ekologiska, ekonomiska och sociala systemen, som till exempel utslagna ekosystem, nya sjukdomar och människor på flykt. I spåren av detta blir konkurrensen om utrymme och resurser större.

Omställning på olika nivåer. Utmaningarna för att minska påverkan på klimatet och att förebygga konsekvenser av klimatförändringarna finns på både global och lokal nivå. Individer, organisationer och företag behöver ställa om för att möta utmaningen för att minska påverkan på klimatet och förebygga konsekvenser av klimatförändringarna, men det är svårt att vända skutan och den ekonomi och livsstil som vi vant oss vid. Kommunerna har en viktig roll, genom att till exempel arbeta med klimatanpassning, men också genom att påverka beteenden och skapa förutsättningar för att det ska vara lätt att göra

rätt. Det finns också delade meningar om vilka prioriteringar som ska göras och vilken vikt man vill lägga på globala miljö- och klimatfrågorna, vilket kan öka konfliktytorna i samhället.

Förebygga konsekvenser. Planering och byggande behöver anpassas till de förändrade förutsättningarna, och mer resurser läggs på att anpassa bebyggelse, gator och VA-system för att förebygga konsekvenser av skyfall, höga flöden, erosion och andra klimatrelaterade risker. Det handlar både om att identifiera risker för befintlig bebyggelse, infrastruktur och samhällsviktig verksamhet, och om att förebygga genom till exempel genomtänkt lokalisering av ny bebyggelse, god dagvattenhantering och robusta tekniska försörjningssystem.

Minska påverkan på klimatet. Planering och byggande behöver också bidra till att samhällets påverkan på klimatet minskar, till exempel genom om att minska energianvändningen, att förbättra förutsättningarna för hållbara resor och transporter för att minska utsläppen av växthusgaser, och att använda resurser på ett mer effektivt sätt genom att till exempel samla bebyggelse och olika funktioner för att minska avstånden och behoven av transporter, ledningar, gator och så vidare.

DEMOGRAFISKA FÖRÄNDRINGAR

Vi blir fler och äldre. Världens befolkning växer eftersom människor lever längre. Samtidigt har antalet barn som föds stabiliserats, vilket medför att befolkningstillväxten i världen långsamt avtar. I västvärlden har låga födelsetal och ökad livslängd medfört en allt äldre befolkning, samtidigt som många låginkomstländer fortsatt har stora och unga befolkningar. I Sverige har läget länge varit annorlunda jämfört med andra EU-länder, med höga födelsetal och stor flyktinginvandring och en förnyring av befolkningen som helhet. Den trenden har nu vänt och befolkningstillväxten avtar även här. Under 2022–2023 har födelseöverskottet minskat kraftigt i Sverige, och förväntas bli negativt från 2025.

Färre ska försörja fler. För att finansiera den ökande efterfrågan på välfärdstjänster behövs fler förvärvsarbetande som betalar skatt. Men i takt med att medellivslängden i Sverige stiger, minskar istället andelen i yrkesverksam ålder (åldrarna 20–64 år) i förhållande till andelen yngre och äldre. Med en oförändrad pensionsålder innebär det att färre personer kommer att behöva försörja fler i framtiden.

Storstadsnära landsbygd attraktiv. Demografin påverkas också av urbaniseringen som medfört att över hälften av Sveriges befolkning idag bor i städer. Under lång tid har landsbygden tappat befolkning, först byarna, sen de mindre tätorterna och idag även mindre städer till förmån för storstäderna. Men även om befolkningen i många mindre tätorter fortfarande krymper, har befolkningen på landsbygden som helhet slutat att minska, framför allt iorstadsnära lägen. Närheten till naturen och den lokala gemenskapen är två av flera viktiga faktorer för landsbygdens attraktionskraft.

Trendbrott i Lekeberg. Utvecklingen i Lekeberg påverkas både av den generellt förändrade åldersstrukturen och närheten till den större arbetsmarknaden i Örebro, vilket ger ett inflyttningstryck på kommunen. En stor inflyttning under flera år, framför allt av barnfamiljer i arbetsför ålder, har förnygrat befolkningen och ökat skatteintäkterna, men också behoven av utbyggnad av infrastruktur, skola, vård och omsorg mm. Under 2023 syns ett trendbrott, då inflyttningen minskade kraftigt och blev lägre än utflyttningen (17.). Samtidigt har födelsetalen minskat och födelseöverskottet ligger på minus för första gången på 20 år (18). Se vidare *Befolkning* i avsnitt *Förutsättningar i närområdet* längre ner i detta kapitel.

TEKNIKUTVECKLING

Platsoberoende. När nya tekniker utvecklas och börjar samverka, ökar tempot i omvandlingen av samhället. Teknikutvecklingen inom till exempel digital kommunikation, artificiell intelligens (AI), bioteknik och energiteknik förändrar vårt sätt att leva, arbeta och röra oss. Till exempel har utvecklingen av förnybara drivmedel för bilar, tillsammans med den snabba utvecklingen av mobil teknik för produkter och tjänster lett till miljövänligare resor, men också till fler samåkningstjänster och att andelen resor med egen bil sjunker. Vidare leder den digitala kommunikationsutvecklingen till att allt fler yrken blir mer platsoberoende, vilket gör att många fler blir friare att välja var man vill bo.

Förändrat kompetensbehov. Digitaliseringen i kombination med automatisering, robotisering och AI skapar genomgripande förändringar för både företag och offentliga verksamheter. Helt nya produkter och tjänster växer fram och förmågan till omvandling sätts på prov. Arbetsuppgifter och yrkeskategorier försvinner och nya utvecklas, framför allt för att hantera alltmer komplexa system och arbetsuppgifter. Teknikutvecklingen ställer stora krav på utbildningssektorn att utbilda rätt kompetenser för morgondagens arbetsmarknad. Utmaningen består i att uppfylla kompetensbehoven på en föränderlig och oviss arbetsmarknad, både för unga som ska in på arbetsmarknaden och för äldre som behöver kompetensutveckling.

Resandet förändras. Samhällsplaneringen påverkas på flera sätt av teknikutvecklingen. När människor kan arbeta och mötas digitalt minskar behovet av daglig pendling, vilket ökar attraktiviteten för platser som ligger längre från arbetsmarknadscentrum, under förutsättning att man har tillgång till bra digital infrastruktur. Utvecklingen mot självkörande fordon kommer också förändra sättet att resa, med till exempel utveckling av kollektivtrafik på landsbygden.

Förändrad markanvändning. Samhällsplaneringen påverkas vidare genom att ny teknik och digitala lösningar förändrar markanvändningen, till exempel ett ökat behov av ytor för transport och logistik i takt med en ökad e-handel och ett minskat

behov av ytor för parkering, fysiska butiker och ytkrävande verksamheter med en lägre produktivitet. När handeln inte längre är drivande för centrumutveckling, förändras i sin tur behov, innehåll och utformning av offentliga rum och mötesplatser.

Andra sätt att kommunicera. Med en ökande mängd information och allt fler mediekkanaler, förändras medievanor snabbt. Informationsspridningen har på så sätt demokratiseras, men samtidigt har det blivit svårare att nå ut med sitt budskap eftersom informationslandskapet blir alltmer överskådligt och splittrat. Informationsförmedlingen har förflyttats från text till bild, framför allt växer rörlig bild snabbt, inte minst livevideo. I takt med att vi hanterar och inhämtar information på nya sätt ändras också synen på vad som är trovärdigt. Det som får stor spridning förväntas vara sant. I det nya informationslandskapet blir direktkommunikation allt viktigare samtidigt som beroendet av mellanaktörer minskar. Förväntningarna ökar också på snabba svar och lösningar i direkta kommunikationskanaler.

Viktigare med delaktighet. Kommunala verksamheter, inte minst samhällsplanering, handlar ofta om att kommunicera förändring. Samtidigt är det svårt att nå ut och engagera individer att engagera sig i konkurrensen om tid och uppmärksamhet i en tid av överflöd av information. Däremot kan frågor som skapar känslor, snabbt mobilisera starka opinioner. När tilliten hos flera grupper i samhället sjunker behövs direktare system på plats för att tydligt visa på värdet av deltagarnas insats. Genom dialog och medskapande som ger ett meningsfullt värde för den enskilde, kan kommunikationen om samhällsförändringar utvecklas och förstärka invånarnas delaktighet.

VÄRDERINGSFÖRÄNDRINGAR

Ökad polarisering. Människors värderingar påverkas av förändringar i omvärlden och påverkar i sin tur platser, kultur och utveckling. Globalisering och nya kommunikationstekniker har inneburit att idéer, kunskap och även desinformation får snabbare spridning och når fler människor än tidigare. Förändrade värderingar kan därför uppkomma genom att vi blir påverkade av människor och skeenden utanför våra territoriella och kulturella gränser. Det har till exempel inneburit att skillnader i värderingar mellan olika individer ur samma generation har ökat och troligtvis kommer fortsätta att öka.

Från vi till jag. Globalt sett är tendensen att traditionella, grupporienterade värderingar får ge vika för mer individorienterade, i takt med att välbefindandet ökar och utbildningsnivån höjs. Det handlar idag i högre utsträckning om mig och mina behov än om oss och våra gemensamma behov. Ökade förväntningar på att samhället ska lösa "mitt individuella problem" bidrar till en förändrad syn på kommunen som tjänsteleverantör. Men mer individorienterade värderingar har också lett till ett starkare fokus på livskvalitet. När våra basbehov är tillgodosedda värderar vi fritid och upplevelser högre. Efterfrågan på upplevelser och kultur fortsätter att öka och konsumenter är beredda på att lägga alltmer pengar på självförverkligande.

Flexibilitet och individanpassning. En ökad individualism påverkar en rad olika områden i samhället såsom välfärd och arbetsmarknad. Att förverkliga sig själv blir viktigt för allt fler, och vi kommer till exempel mer aktivt välja var vi vill bo och hur vi vill leva. Förväntningarna ökar på kvalitet och tillgänglighet i individanpassade tjänster. Arbetsgivare behöver möta medarbetarens högre krav på inflytande och flexibilitet för att attrahera arbetskraft och kommunerna behöver möta invånarens högre krav på individanpassad samhällsservice, goda kommunikationer och kvalitativa boendemiljöer för att behålla och locka till sig invånare.

ÖKAD OSÄKERHET

Snabba förändringar skapar osäkerhet. Globalisering och frihandel har gett världen en ökad ekonomisk tillväxt och minskad fattigdom i världen, men samtidigt har den bidragit till ökade inkomstklyftor inom länder och till en negativ påverkan på miljön. Snabba förändringar i arbetsliv och samhälle, klimatförändring, pandemier, konflikter och terrorattentat, ökar osäkerheten om vad vi kan förvänta oss om framtiden, både för individer och för organisationer. I takt med att faktiska risker och framtida osäkerheter stiger, ökar kraven på samhällets beredskap för oförutsedda händelser och förmåga att hantera kriser. Även förmågan att producera livsmedel lokalt och behovet av att värna jordbruksmark och dricksvattenresurser har fått en ökad betydelse.

Motreaktioner ökar osäkerheten. Utvecklingen kan uppfattas som ett hot mot de egna livsvillkoren. Reaktioner som ökande nationalism, politisk populism och spänningar mellan rivaliserande stormakter kan medföra en inbromsning av den globaliseringsdrivna tillväxten i världen, och kan samtidigt förstärka känslan av osäkerhet.

Digitalisering och elberoende ökar sårbarheten. Samhället förlitar sig alltmer på att allting ska fungera utan avbrott eller krångel. Samtidigt blir fler och fler system sammankopplade och digitalt integrerade. Med fler digitala, uppkopplade och integrerade tjänster och varor ökar den digitala sårbarheten, både på samhällsnivå och för individen. Bland annat ökar sårbarheten för tekniska försörjningssystem och för transportsystem. En förändrad brottslighet medför också nya risker för till exempel id-kapning, och hackning. Det ökade elberoendet gör samhället känsligare för elavbrott och nätkapacitetsbrist, och ökar sårbarheten för angrepp på elförsörjningen.

Ökat behov av trygghet. Samhällets ökade sårbarhet innebär inte bara faktiska risker som behöver hanteras, utan ökar också känslan av hot, bristande kontroll och otrygghet inför framtiden. En större känsla av osäkerhet om vad vi kan förvänta oss om framtiden, ökar generellt behovet av trygghet. Trygghet handlar om individens upplevelse av den egna säkerheten.

Människor känner sig trygga när de inte känner oro för sin egen eller andras situation. Det handlar om att kunna röra sig fritt och våga vara sig själv utan att hela tiden vara på sin vakt, om att slippa oroa sig för brottslighet, klimatkriser mm, och att ha en trygg ekonomi och boendesituation. Till detta kommer att ha samma tillgång till grundläggande samhällstjänster och trygghetsnät som andra.

Tilliten viktig. Behovet av trygghet varierar från person till person beroende på livssituation, erfarenheter och individuella förutsättningar, men gemensamt är att vi känner oss tryggare när vi tycker oss kunna lita på människor i vår omgivning och på samhällsinstitutioner, myndigheter och företag. Det finns en nära koppling mellan trygghet och tillit. I Sverige har invånarna generellt sett en hög tillit både till andra invånare och till samhället jämfört med många andra länder, men samtidigt finns det tecken på att vissa grupper har en klart lägre tillit än genomsnittet, och att skillnaderna mellan olika grupper ökat över tid.

Trygghet är värdeskapande. Trygghet och tillit är i sin tur nära sammankopplat med en plats image och attraktivitet. En positiv bild av en plats som livsmiljö ökar upplevelsen av trygghet. En av flera aspekter som gör en plats attraktiv handlar därför om social hållbarhet. Det spelar ingen roll hur vacker en plats är om man inte känner sig trygg när man går utanför dörren.

Fotnoter:

17) 2023 var inflyttningen 323 personer, jämförbart med 2013 års nivå. Under 2014-2022 har inflyttningen legat på 447-593 personer per år. Utflyttningen 2023 var 468 personer

18) Födelseöverskottet är antalet födda minus antalet döda, vilket 2023 låg på -18

Påverkan på översiktsplanen av förutsättningarna i omvärlden

Utmaningar. Förutsättningarna i omvärlden innebär en lång rad utmaningar för hur samhället planeras och hur mark och vatten bör användas i framtiden. Detta i sin tur medför att arbetet med översiktsplanen påverkas i olika grad, inom olika områden och på olika nivåer. På en övergripande nivå bedöms utmaningarna för den strategiska planeringen och arbetet med översiktsplanen vara:

FÖRÄNDRINGSBEREDSKAP

Globalisering, klimatförändringar och föränderliga förutsättningar för arbetsliv och samhälle, ökar riskerna och osäkerheten om vad vi kan förvänta oss om framtiden, vilket ökar kraven på samhällets beredskap för oförutsedda händelser och förmåga att hantera kriser. Utmaningarna i översiktsplanen är att:

- möta förändrade och varierade behov och förväntningar, till exempel olika syn på boendekvalitet och olika behov av service
- förutse behov av förändrad markanvändning, till exempel ett ökat behov av ytor för transport och logistik och ett minskat behov av ytor för parkering och fysiska butiker
- utveckla beredskap för förändringar i samhällsplaneringen, genom rutiner för omvärldsbevakning, en aktiv strategisk planering med mera

Läs vidare i tema *Beredskap för risk och sårbarheter*.

 GÅ TILL TEXT OM BEREDSKAP FÖR RISK OCH SÅRBARHETER

ARBETE OCH FÖRSÖRJNING

I takt med att andelen i yrkesverksam ålder sjunker, blir det färre personer som behöver försörja fler i samhället, och därigenom svårare att finansiera välfärden. Det kan också bli svårare att kompetensförsörja till exempel vård, skola och omsorg. Ett förändrat arbetsliv där fler arbetar längre från hemmet men också mer på distans, kräver bra kommunikationer

och digital infrastruktur för att nå en stor arbetsmarknad och möjligheter till utbildning och fortbildning för ett föränderligt arbetsliv. Utmaningarna i översiktsplanen är att:

- skapa förutsättningar för en hållbar befolkningsutveckling i hela kommunen med balans mellan olika åldersgrupper
- förstärka förutsättningarna för tillgång till arbete och utbildning i regionen
- säkerställa tillgången till bredband i hela kommunen
- möjliggöra en god tillgång till och samtidigt effektiv och resurssnål utbyggnad och drift av teknisk och social infrastruktur för att kommunen ska kunna upprätthålla god service med lägre skatteintäkter

Läs vidare i kapitel *Befolkningsutveckling*, *Lekebergs utvecklingsinriktning*, *Digital kommunikation* och *Teknisk försörjning*.

 [GÅ TILL TEXT OM BEFOLKNINGSUTVECKLING](#)

 [GÅ TILL TEXT OM LEKEBERGS UTVECKLING SINRIKTNING](#)

 [GÅ TILL TEXT OM DIGITAL KOMMUNIKATION](#)

 [GÅ TILL TEXT OM TEKNISK FÖRSÖRJNING](#)

KOMMUNIKATIONER

De fysiska och digitala kommunikationernas betydelse för att människor ska nå en alltmer specialiserad arbetsmarknad och för företag och offentliga verksamheter att kunna kompetensförsörja sina verksamheter, är alltmer avgörande för möjligheten att bo och verka på en plats. Utmaningarna i översiktsplanen är att:

- utveckla och förstärka kommunikationssambanden med de stora arbetsmarknadsregionerna för att underlätta människors ökade rörlighet och kunna växa hållbart i hela kommunen
- skapa förutsättningar för hållbara resor i hela kommunen

Läs vidare i kapitel *Lekebergs utvecklingsinriktning* och tema *Effektiva och hållbara kommunikationer*.

 [GÅ TILL TEXT OM LEKEBERGS UTVECKLING SINRIKTNING](#)

 [GÅ TILL TEXT OM EFFEKTIVA OCH HÅLLBARA KOMMUNIKATIONER](#)

ATTRAKTIV LIVSMILJÖ

Med en ökad rörlighet och större möjlighet att arbeta på distans, ökar platsens och den lokala attraktivitetens betydelse för att människor ska må bra och kommunen ska kunna ha en hållbar befolkningsutveckling. Den ökande osäkerheten och sårbarheten i samhället, gör generellt behovet av trygghet i närmiljön och tillit till samhället större, vilket blir allt viktigare delar i en attraktiv livsmiljö. Utmaningarna i översiktsplanen är att:

- utveckla tillgängligheten till den storstadsnära landsbygden i kommunen
- förstärka trygghet och tillit i livsmiljön, genom till exempel allsidiga mötesplatser, trygga och välkomnande offentliga miljöer och utveckling av platsens lokala identitet.
- utveckla den lokala attraktiviteten genom att gestalta bebyggda miljöer med omsorg och värna natur-, kultur- och landskapsvärden

Läs vidare i kapitel *Lekebergs utvecklingsinriktning*, kapitel *Människor och livsmiljö* och tema *Levande kultur- och naturmiljöer*.

 [GÅ TILL TEXT OM LEKEBERGS UTVECKLING SINRIKTNING](#)

 [GÅ TILL TEXT OM MÄNNISKOR OCH LIVSMILJÖ](#)

 [GÅ TILL TEXT OM LEVAND E NATUR- OCH KULTURMILJÖER](#)

DIALOG OCH DELAKTIGHET

Med ett förändrat informationslandskap ökar förväntningarna på direktkommunikation och snabba svar i frågor som upplevs som viktiga. De snabba förändringarna och den ökade osäkerheten i omvärlden ökar behovet av trygghet och ställer högre

krav på samhällets förmåga att bygga tillit, kommunicera förändringar och bjuda in till dialog och delaktighet som spelar roll. Utmaningarna i översiktsplanen är att:

- fördjupa dialogen om de förändringar som utmaningarna i omvärlden medför och hur det påverkar samhällsplaneringen
- utveckla former för att öka delaktigheten i samhällsplaneringen

Läs vidare i kapitel *Människor och livsmiljö*.

 [GÅ TILL TEXT OM MÄNNISKOR OCH LIVSMILJÖ](#)

KLIMAT OCH RESURSER

Ett alltmer föränderligt klimat ökar riskerna för människor och miljö, och behovet av att anpassa bebyggelse, gator och VA-system för att förebygga konsekvenser av översvämningar och andra klimatrelaterade risker. Samtidigt behöver samhällets påverkan på klimatet minska för att hejda klimatförändringarna. Utmaningarna är att:

- förebygga risker för akuta kriser och långvariga problem med klimatrelaterade händelser, bland annat genom att identifiera riskområden, lokalisera ny bebyggelse rätt och utveckla dagvattenhanteringen
- hushålla med mark- och vattenresurser, såsom jordbruksmark och dricksvattenreserver
- minska påverkan på klimat och miljö, genom minskade utsläpp av växthusgaser från framför allt resor och transporter, och effektivare energi- och resursanvändning

Läs vidare i kapitel *Klimatrisker*, *Areella näringar*, *Vatten- och materialförsörjning*, *Lekebergs utvecklingsinriktning* och *Resor och transporter*.

 [GÅ TILL TEXT OM KLIMATRISKER](#)

 [GÅ TILL TEXT OM AREELLA NÄRINGAR](#)

 [GÅ TILL TEXT OM VATTEN OCH MATERIALFÖRSÖRJNING](#)

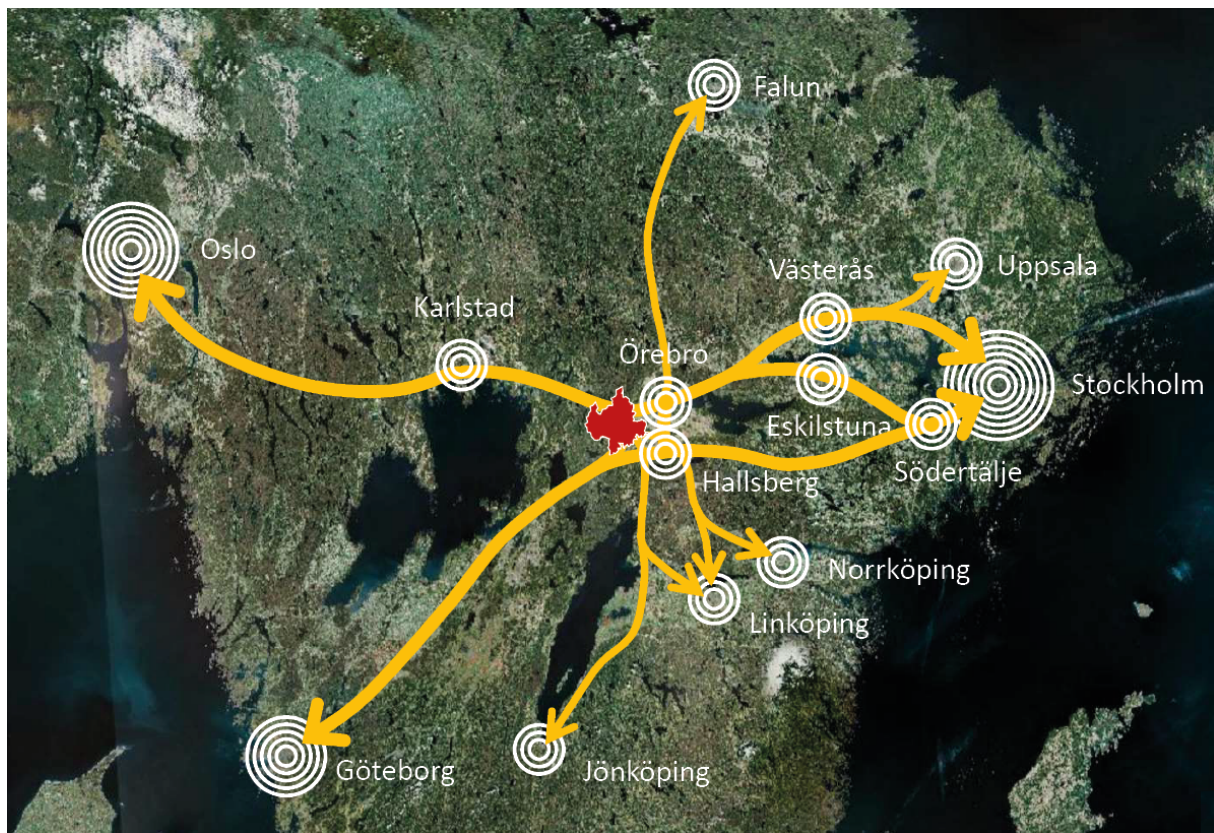
 [GÅ TILL TEXT OM LEKEBERGS UTVECKLINGSDIRIKTION](#)

 [GÅ TILL TEXT OM RESANDE OCH TRANSPORTER](#)

Förutsättningar i närområdet

Kommunikationer

Lekeberg ligger bra till. Från kommunens tätorter tar det 10–30 minuter till Örebro starka arbetsmarknad, där nästan hälften av alla arbetande Lekebergsbor jobbar, och Karlskoga ligger nästan lika nära. När den nya järnvägen Oslo-Stockholm är på plats hamnar även Karlstad och Västerås inom en timmes pendlingsavstånd och Stockholm inom en och en halv timme från Fjugesta (19).

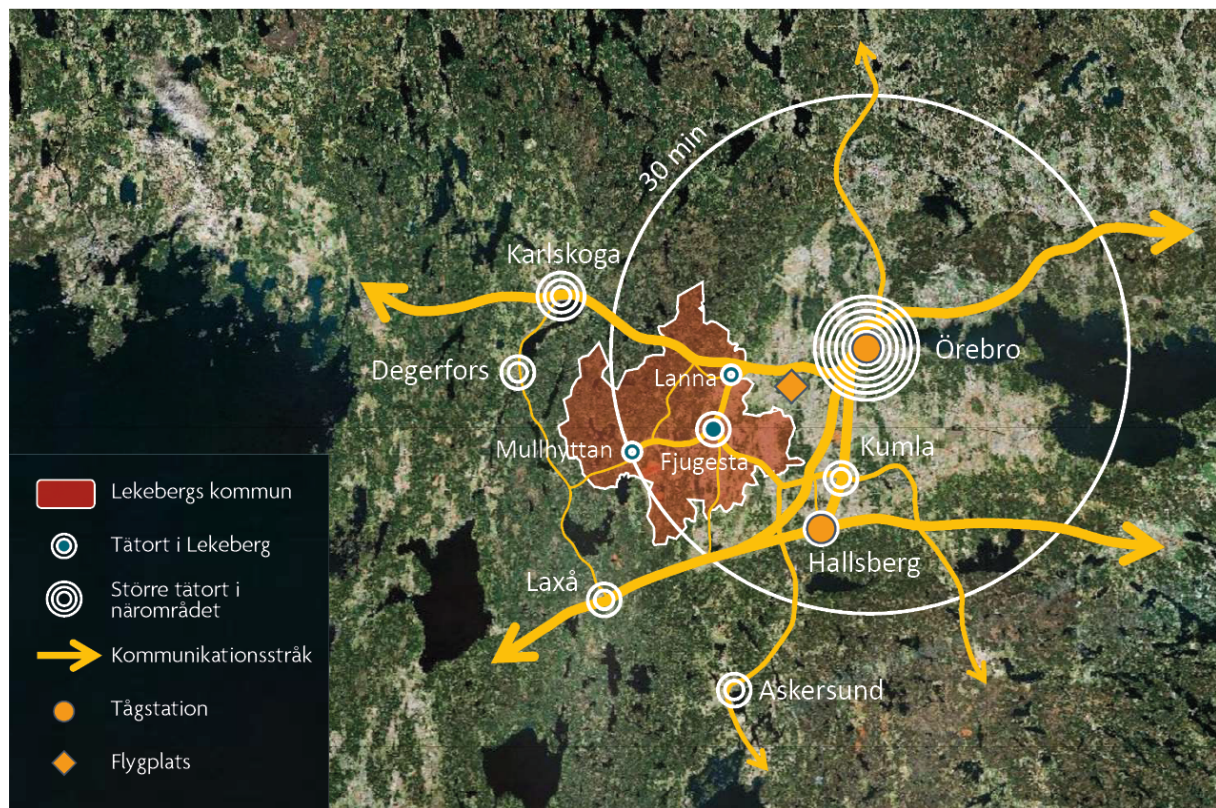
Lekeberg ligger bra till i Sverige, med flera av Sveriges största städer inom räckhåll.

Pendling viktigt. Lekeberg är en nettoutpendlingskommun, med 62 procent av arbetskraften som pendlar ut från kommunen, medan endast 36 procent pendlar in till arbete i Lekeberg (20), se vidare avsnitt *Pendling och resvanor* i kapitel *Resor och transporter*. Möjligheterna att pendla på ett hållbart sätt från olika delar av kommunen är därför mycket viktiga för Lekebergs fortsatta utveckling. Det finns många faktorer som påverkar viljan att pendla, men viktigast är restiden. Viljan att pendla dagligen avtar nästan helt vid restider över en timme.

Goda kommunikationer. Med *E18-stråket* för långväga resor och transporter, *Väg 204* som ryggrad genom kommunen, *Hallsberg station*, *Örebro centralstation*, *Laxå station* och *Degerfors stationer* inom en halvtimme från Fjugesta och *Örebro flygplats* bara en mil utanför kommungränsen, kan man konstatera att tillgången till transportinfrastruktur är bra i Lekeberg. Kollektivtrafik finns till alla tätorter i kommunen och på E18. Tillgången till bredband med hög överföringskapacitet är också mycket hög i Lekeberg. se avsnitt *Pendling och resvanor* och i kapitel *Resor och transporter*.

Men bilberoendet är stort. Men Lekeberg är en landsbygdskommun där nästan hälften av invånarna bor utanför de tre största tätorterna (21). Expressbussen mellan Fjugesta och Örebro centrum ger bra restider i den relationen, men för många i kommunen krävs bil för att arbeta, service och fritidsaktiviteter. Så mycket som 73 procent av alla resor i Lekeberg sker med bil (22), se avsnitt *Personresor* och *Digital kommunikation* i kapitel *Resor och transporter*.

[!\[\]\(7e158529ea7f91aa508dd203dce07ad5_img.jpg\) GÅ TILL TEXT OM RESOR OCH TRANSPORTER](#)

Läge i regionen. Nästan hela Lekeberg ligger inom 30 min restid med bil till Örebro centrum (stora vita ringen).

Fotnoter:

19) Jämfört med dagens restider med tåg från Örebro: Stockholm 1 tim 45 min, Karlstad 1 tim 35 min och Oslo 4 tim 15 min

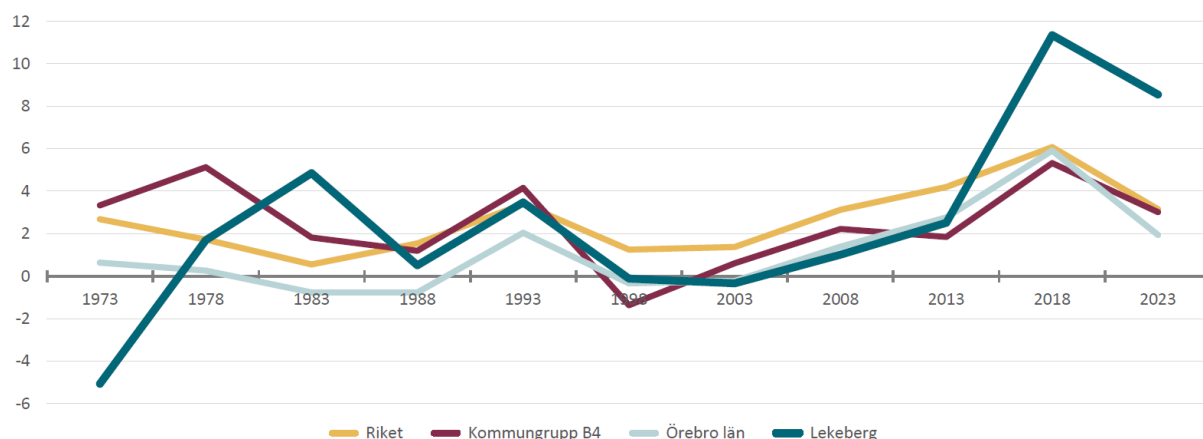
20) avser 2022

21) 43 % år 2023

22) avser 2023

Befolkning

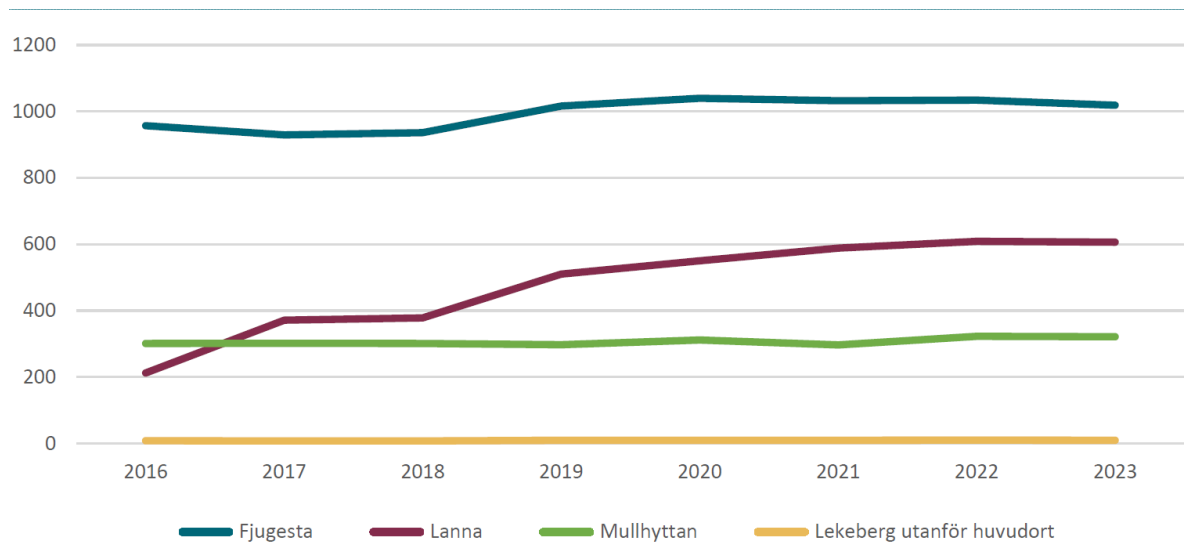
Befolkningen har ökat mycket. Befolkningen i nuvarande Lekebergs kommun låg i början av 1950-talet på cirka 9 500 invånare och minskade sedan stadigt i takt med urbaniseringen och avfolkningen av landsbygden, till som lägst cirka 6 400 invånare 20 år senare. Därefter har befolkningen stadigt stigit, med extra skjuts mellan 2013 och 2018, till dagens 8 606 invånare (23), se diagram nedan. Regionförstoringen och den ökade pendlingen har inneburit att det blivit mer attraktivt att bo i Lekeberg.

Befolkningsförändring i procent 1976–2023 (femårsintervall). Här jämförs Lekeberg med Örebro län, Sverige och den kommungrupp Lekeberg tillhör (B4 pendlingskommun nära större stad). De delar av kurvan som ligger över nollstrecket innebär att befolkningen ökar, mer om kurvan pekar uppåt, och mindre om kurvan pekar nedåt. Nedanför nollstrecket minskar befolkningen. Källa: statistikdatabasen.scb.se

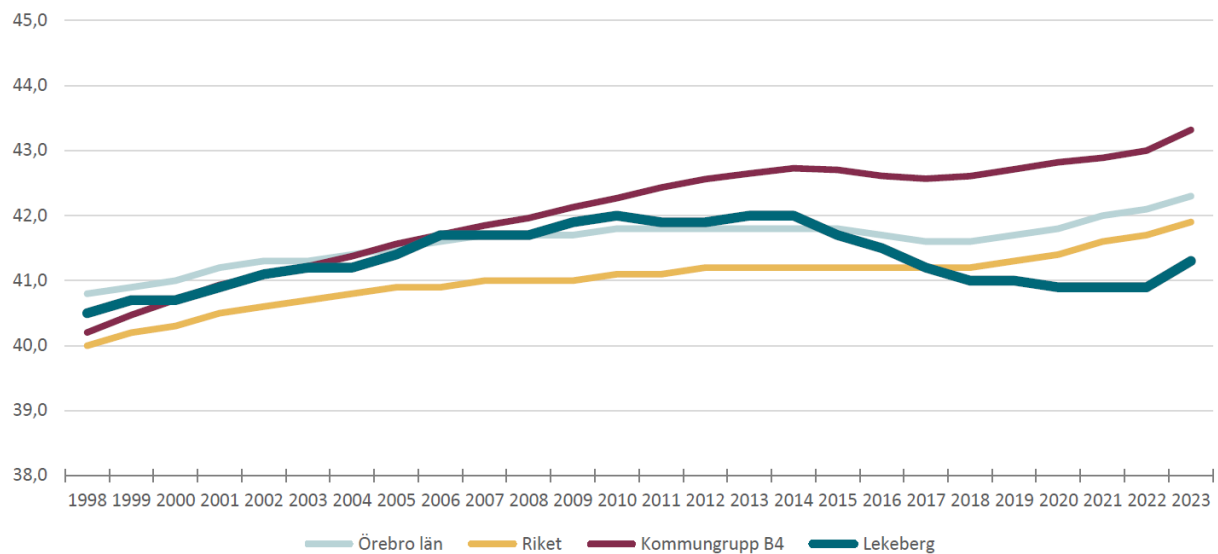
Inflyttningen avtar. Lekeberg är en relativt liten kommun med 8 600 invånare (24), men är samtidigt en av de kommuner i Sverige som har vuxit mest i förhållande till sin befolkning under senare år. Närheten till Örebro, regionförstoringen och den ökade pendlingen har inneburit att det blivit mer attraktivt att bo i Lekeberg. Av de senaste årens kraftiga befolkningstillväxt står inflyttningsöverskottet för cirka 84 procent och födelseöverskottet för cirka 16 procent (25). Inflyttningen sker till övervägande del från andra delar av länet (26). Under 2023 har befolkningen i Lekeberg för första gången sedan 2013 minskat, huvudsakligen på grund av minskad inflyttning.

Låg befolkningstäthet. Befolkningstätheten är relativt låg, cirka 19 invånare per kvadratkilometer (27), vilket kan jämföras med länet som helhet som har ungefär den dubbla tätheten (28). Befolkningstätheten är högst i Fjugesta, som har ungefär dubbelt så hög täthet som Lanna, och ungefär tre gånger så hög täthet som Mullhyttan (29), se diagram nedan.

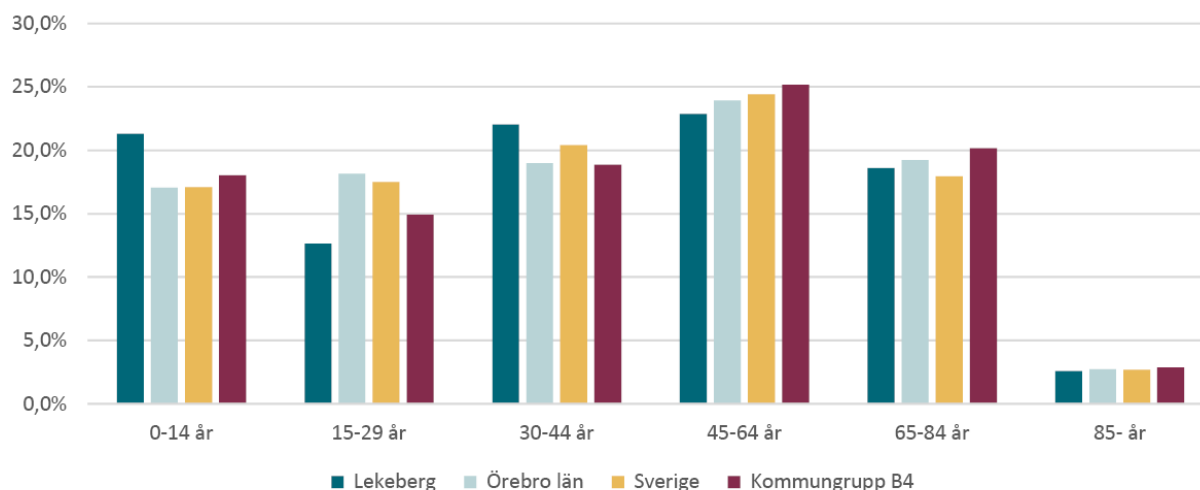
Befolkningstäthet 2016–2023. Huvudorternas area baseras på 2020 års uppgifter om tätortsarea, vilken uppdateras vart femte år. Källa: SCB:s regiondatabas.

Medelåldern sjunkit. En tydlig effekt av inflyttningen är att medelåldern under senare år har minskat tydligt och nu ligger på 41,3 år (30), vilket är lägre än i Sverige, Örebro län och kommungruppen som helhet (31), se diagram nedan. Medelåldern i Lekeberg har sedan 2014 minskat tydligt, men börjat stiga igen från 2022.

Befolkningens medelålder 1998–2023 i Lekeberg, Örebro län, Sverige och kommungrupp B4 (pendlingskommun nära större stad).

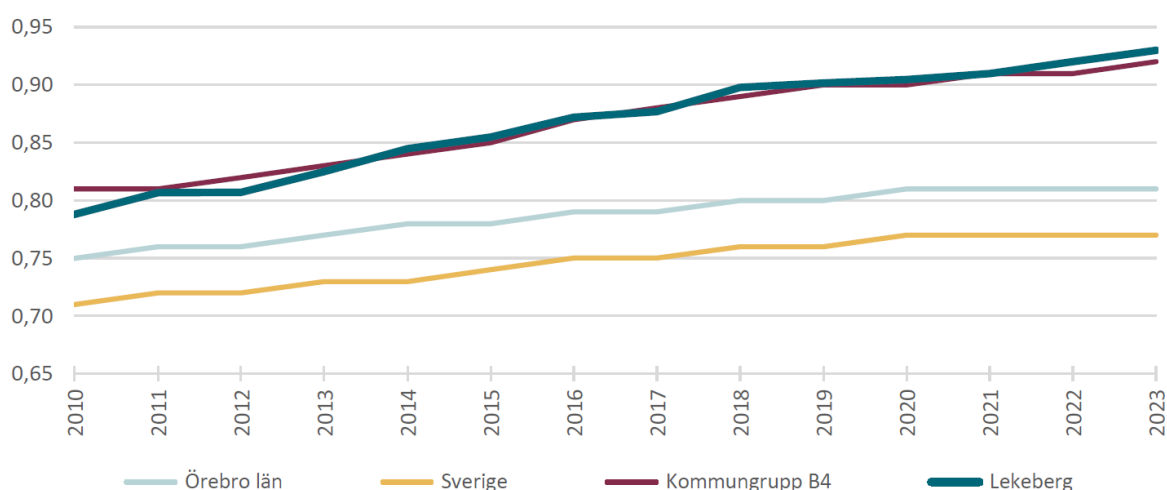
Fler barnfamiljer. En annan tydlig effekt av inflyttningen är att gruppen barn 0–14 år utgör över en femtedel av befolkningen (32), vilket är en betydligt större andel än i länet och i landet som helhet, se diagram nedan. Den andra åldersgruppen som vuxit både i antal och andel av befolkningen är gruppen 30–44 år, det vill säga barnens föräldrar.

Befolkning i olika åldersgrupper i Lekeberg, Örebro län, Sverige och kommungrupp (B4 pendlingskommun nära större stad) i procent av hela befolkningen 2023. Källa: statistikdatabasen.scb.se.

Medellivslängden ökar. Generellt stiger medellivslängden i Sverige och ligger nu på 81,2 för män och 84,7 för kvinnor (33). Därmed växer också åldersgrupperna 65–84 och 85+, generellt både i kommungruppen, länet och landet som helhet. Andelen av befolkningen i åldersgruppen 65–84 och 85+ har dock minskat något i Lekeberg under senare år, eftersom de yngre åldersgrupperna ökat ännu mer.

Mindre andel i arbetsför ålder. Den andel av befolkningen som är i arbetsför ålder (20–64 år) har minskat kontinuerligt under en längre tid, främst på grund av att vi blir äldre, och fortsatt att pensionera oss vid cirka 65 års ålder. Lekeberg har en hög demografisk försörjningskvot på 0,93 (34), jämfört Sveriges på 0,77, se diagram nedan. Det innebär att 100 Lekebergsbor i åldern 20–64 år i snitt behöver försörja 93 personer utöver sig själva. Den högre försörjningskvoten i Lekeberg hänger ihop med den ökade andelen barn mer än med ökningen av andelen äldre, vilket det även gäller för övriga kommuner i kommungruppen, som har liknande försörjningskvot, 0,92. Pendlingskommuner har ofta en högre andel barnfamiljer, vilket höjer försörjningskvoten.

Demografisk försörjningskvot i Lekeberg, Örebro län, Sverige och kommungrupp (B4 pendlingskommun nära större stad) 2010–2023, som antalet personer 20–64 år i relation till övriga åldersgrupper. Måttet är rent demografiskt och tar inte

hänsyn till hur många som verkligen förvärvsarbetar i olika åldrar. Ett värde över 1 innebär att gruppen äldre och yngre är större än den i arbetsför ålder Källa: kolada.se.

Få utlandsfödda. Lekeberg har en låg andel invånare som är födda i ett annat land, endast 7 procent, jämfört med 15 procent i kommungruppen, 17 procent i länet och 20 procent i landet som helhet (35). Det innebär att ungefär var fjortonde Lekebergsbo är född utomlands.

Lägre utbildningsnivå. I Sverige har 25 procent av invånare 18–74 år en eftergymnasial utbildning på minst 3 år, medan 16 procent av Lekebergsborna har det. Denna andel ökar både i kommunen och i landet, då betydelsen av utbildning blir större i konkurrensen på den allt mer kompetenskrävande arbetsmarknaden. En förklaring till den lägre utbildningsnivån är att det är färre elever som väljer att läsa vidare jämfört med riksgenomsnittet (36). En annan att de ungdomar som läser vidare på högre utbildningar ofta inte återvänder när de studerat klart. Även kommungruppen och länet har en lägre andel än riket (37).

Befolkningen ökar ojämnt. En utmaning för samhällsplaneringen är att befolkningen växer olika mycket i olika delar av Lekeberg. De distrikt och tätorter som ligger närmast Örebro växer mycket, medan de delar som ligger längre bort inte växer lika mycket eller alls, se tabeller nedan. Samtidigt som Lanna växte med 69 procent 2016–2021, växte Fjugesta med 10 procent, och Mullhyttan med -2 procent under samma period.

BEFOLKNING DISTRIKT (SOCKNAR)				
	antal 2016	antal 2023	ökning antal	ökning per år
Edsberg	713	743	30	0,84 %
Hackvad	277	272	-5	0,36 %
Hidinge	1 522	2 181	659	8,66 %
Knista	2 765	3 030	265	1,92 %
Kräcklinge	407	393	-14	-0,69 %
Kvistbro	1 811	1 827	16	0,18 %
Tångeråsa	103	109	6	1,17 %
statistisk felmarginal	38	48	-	-
LEKEBERG	7 636	8 603	967	2,53 %

BEFOLKNING HUVUDORTER				
	antal 2016	antal 2023	ökning antal	ökning per år
Fjugesta	2 192	2 373	181	1,18 %
Lanna	975	1 692	717	10,5 %
Mullhyttan	524	559	35	0,95 %
Huvudorter	3 691	4 624	933	3,61 %
Gropen-Kvistbro	205	272	67	4,67 %
Övrig landsbygd	3 740	3 710	-30	-0,11 %
Mindre orter och landsbygd	3 945	3 982	37	0,13 %
LEKEBERG	7 636	8 606	970	1,81 %

Befolkningsutveckling 2016–2023 i distrikt och i huvudorter enligt strukturbilden. Eftersom tätortsindelningarna ändrades 2015 går det inte att jämföra befolkningen i huvudorter längre tillbaka i tiden. Källa: SCB:s regiondatabas.

Fotnoter:

23) avser 2023

24) avser 2023

25) avser 2016–2023

26) Cirka 71 % av inflyttningen från andra delar av länet, 22 % från andra län och 7 % från andra länder, 2014–2023

27) Landareal 463 kvadratkilometer, 8 606 invånare, 2023. Fjugesta har en befolkningstäthet på 1 018 invånare per kvadratkilometer, Lanna 606, Mullhyttan 321, Länkade orter och landsbygd 9

28) Örebro län ca 36 och Sverige ca 26 invånare per kvadratkilometer 2023

29) Fjugesta 1 018, Lanna 606, Mullhyttan 321, Länkade orter och landsbygd 9 invånare per kvadratkilometer, 2023. Jämför med Örebro stad som har ca 2 500 invånare per kvadratkilometer

30) avser 2023

31) Sverige 41,9 år, Örebro län 42,3 år, kommungrupp 43,3, 2023

32) 0–14 år: Lekeberg 21,3 % år 2023, Örebro län 17,0 %, Sverige 17,1 %, kommungrupp 18,0 %, 30–44 år: Lekeberg 22,0 % år 2023, Örebro län 19,0 %, Sverige 20,4 %, kommungrupp 18,9 %

33) Återstående medellivslängd för 0-åringar födda 2019–2023

34) avser 2023

35) avser 2023

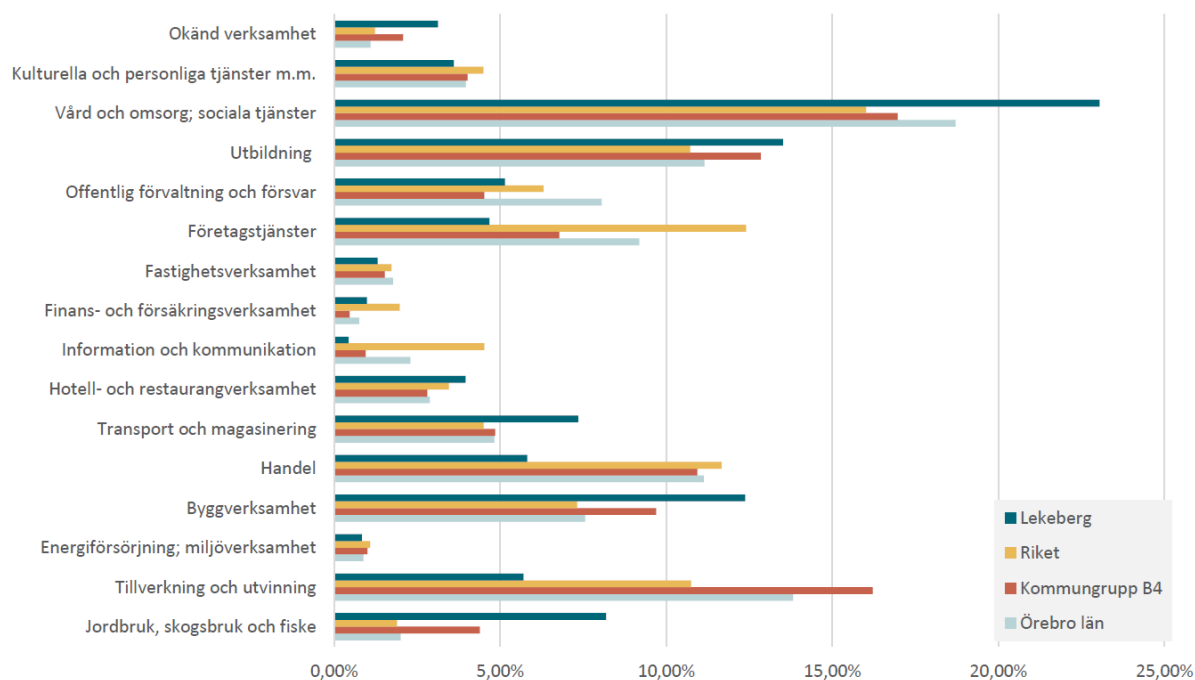
36) Andel gymnasieelever som väljer att läsa vidare inom 3 år efter gymnasiet ligger generellt lägre än i Örebro län och Sverige som helhet

37) Örebro län 20 %, kommungrupp B4 18 %, 2023

Näringsliv och arbetsmarknad

Vård- och byggdominerat näringsliv. I Lekeberg är det fem branscher som dominerar näringslivet mer än i kommungruppen, i länet och i landet som helhet, se diagram nedan: *Vård och omsorg, Utbildning, Byggverksamhet, Jordbruk, skogsbruk, fiske* och *Transport och magasinering*, vilka tillsammans står för 64 procent av arbetstillfällena i kommunen, jämfört med 49 procent i kommungruppen, 44 procent i länet och 40 procent i Sverige som helhet. Till skillnad från alla grannkommuner

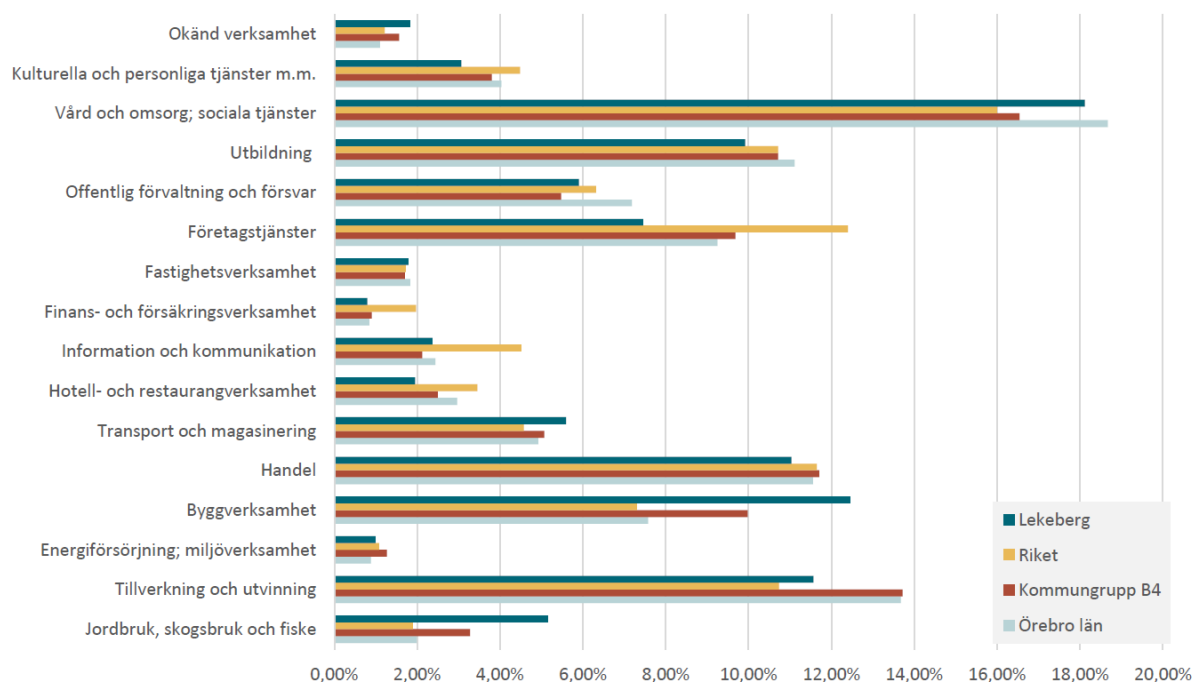
utom Örebro, står *Tillverkning och utvinning* för en mycket liten del av arbetstillfällena i Lekeberg (38). I Lekeberg finns det också relativt få arbetstillfällena inom *Handel* (39), vilka brukar fungera som instegsjobb för till exempel unga.

Vilka arbetstillfällen finns i Lekeberg? Branschstruktur 2021 i Lekeberg och som jämförelse i Örebro län, Sverige och kommungrupp (B4 pendlingskommun nära större stad), som andel anställda i åldern 16+ i olika branscher i procent (dagbefolkning). Källa: statistikdatabasen.scb.se. Data i denna form (RAMS) finns fram till år 2021.

Låg sårbarhet. Även om en ökad diversifiering av kommunens näringsliv skulle stärka den lokala arbetsmarknaden, är sårbarheten förhållandevis låg, eftersom Lekeberg ligger så centralt inom arbetsmarknadsregionen, med korta avstånd till branscher som saknas i kommunen. Exempelvis arbetar cirka 12 procent av Lekebergsborna inom *Tillverkning och utvinning*, och cirka 11 procent inom *Handel*, branscher som är små inom kommunens gränser men stora i grannkommunerna, se diagram nedan.

Nyföretagandet ökar. Nyetablering av företag har stor betydelse för sysselsättningen och för att minska sårbarheten i näringslivsstrukturen. En kommun eller arbetsmarknadsregion med mer diversifierad företagssammansättning och fler arbetsställen är mindre sårbar vid rationaliseringar och nedläggningar av större företag. Etableringsfrekvensen i Lekeberg steg under 2014–2023, men sjönk under 2023 och ligger nu på 8,3 nystartade företag per 1 000 invånare i åldrarna 18-64 år (40).

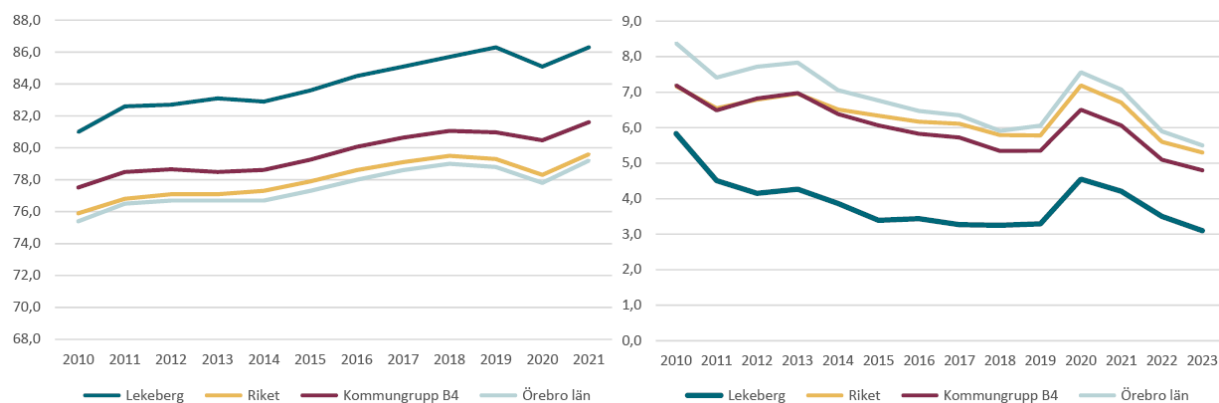

Var Lekebergsborna arbetar? Arbetsmarknadsstruktur 2021 i Lekeberg, och som jämförelse i Örebro län, Sverige och kommungrupp (B4 pendlingskommun nära större stad), som andel anställda i åldern 16+ i olika branscher i procent (nattbefolkning). Källa: statistikdatabasen.scb.se. Data i denna form (RAMS) finns fram till år 2021.

Hög förvärvsintensitet. Förvärvsintensiteten visar hur stor andel av den arbetsföra befolkningen som är sysselsatt, och är ett bra mått på hur arbetsmarknaden fungerar. Lekeberg har haft en hög förvärvsfrekvens historiskt sett, och den ökar i ungefär samma takt som i länet och landet som helhet, se diagram nedan. Andelen av åldersgruppen 20–64 år som är i arbete är 86 procent (41), jämfört med cirka 82 för kommungruppen och 79 för länet och 80 för riksgenomsnittet.

God inkomstutveckling. Inkomstutvecklingen lägger grunden för kommunekonomin och för tillväxten av branscher som är beroende av den lokala marknaden, såsom handel och service. Årsmedelinkomsten har i Lekeberg ökat i ungefär samma takt som i Sverige som helhet, och ligger 2023 högre än länsgenomsnittet och något lägre än riksgenomsnittet (42). Även medianinkomsten i Lekeberg ligger högst i jämförelsen (43). Tänkbara förklaringar kan vara lägre studieskulder, men också goda möjligheter att byta jobb.

Arbetslösheten låg. Lekeberg har under den senaste tioårsperioden haft en lägre arbetslöshet än kommungruppen, länet och landet som helhet. Endast drygt 3 procent av invånarna i åldern 18–64 år är öppet arbetslösa eller deltar i program med aktivitetsstöd (2023), jämfört med länet och riket på 5,5 respektive 5,3 procent och kommungruppen på 4,8 procent, se diagram nedan.

Till vänster – Förvärvsintensitet 2010–2021, som andel förvärvsarbetande i procent av befolkningen, 20–64 år.

Till höger – Arbetslöshet 2010–2023, som andel arbetssökande och personer med aktivitetsstöd 18–64 år.

Fotnoter:

38) Lekeberg 6 %, Kumla 12 %, Hallsberg 17 %, Askersund 25 %, Laxå 35 %, Degerfors 30 %, Karlskoga 28 %, men Örebro 7 %

39) Lekeberg 6 %, Örebro län 11 %, Sverige 12 %, kommungrupp B4 11 %

40) jämfört med kommungruppen på 9,1, länet på 9,6, och riksgenomsnittet på 10,3, 2023. I en liten kommun varierar etableringsfrekvensen mer än i länet och riket

41) avser 2021

42) Nettoinkomsten för Lekeberg är cirka 335 000 i Lekeberg (2022), dvs genomsnittet av alla skattepliktiga och skattefria inkomster minus skatt och övriga negativa transfereringar, till exempel återbetalning av studielån, jämfört med 312 000 Örebro län och 349 000 i Sverige som helhet

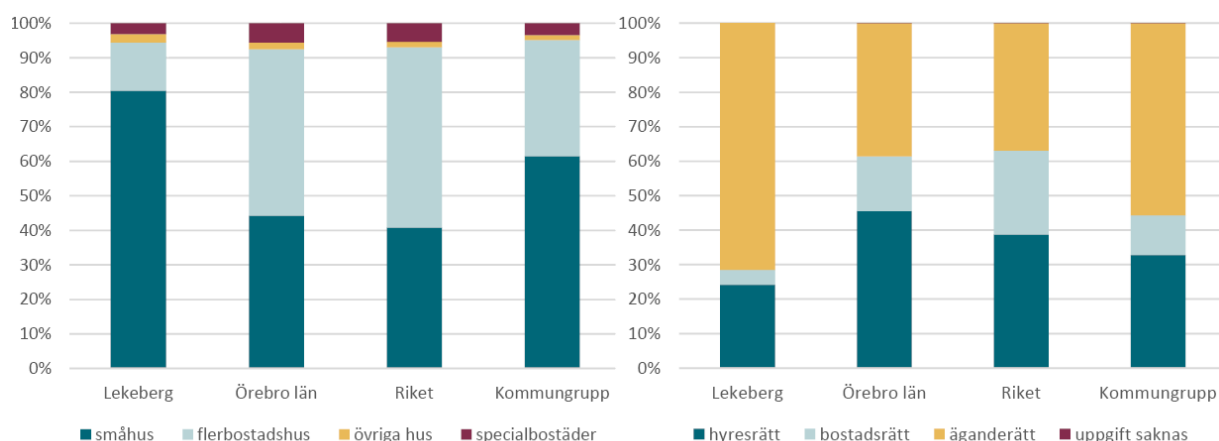
43) Medianinkomsten är cirka 310 000 i Lekeberg (2022), dvs den mittersta nettolönen av alla inkomster sorterade i storleksordning från den lägsta till den högsta, jämfört med 293 000 Örebro län och 306 000 i Sverige som helhet

Boende och byggande

Andelen åretruntbostäder ökar. I Lekeberg finns cirka 4 700 bostäder, varav drygt 20 procent i fritidshus (44). Antalet åretruntbostäder har ökat markant under de senaste tio åren, medan antalet fritidshus ligger relativt konstant. Gränsen mellan åretruntbostäder och fritidshus är inte längre så skarp, eftersom många använder sina fritidshus mer aktivt under hela året. I takt med att befolkningstrycket i kommunen ökar kan det också bli vanligare att fritidshus permanentas, det vill säga används som åretruntbostad istället.

Stor andel småhus. I genomsnitt bor det 2,3 personer per bostad i Lekeberg, eller omvänt bor varje person på cirka 49 kvadratmeter (45), vilket speglar den stora andelen småhus. Av alla bostäder i Lekeberg är drygt 80 procent småhus, vilket är en hög andel jämfört med kommungruppen, länet och Sverige som helhet (46). Endast cirka 14 procent av bostäderna i Lekeberg finns i flerbostadshus, vilket är lågt i jämförelse (47), se diagram nedan.

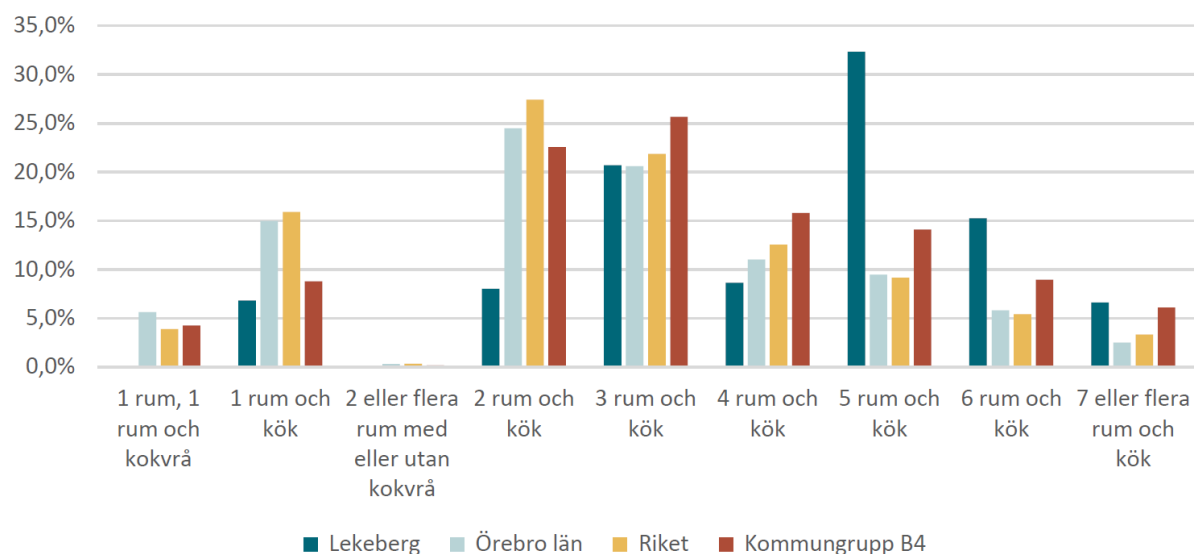
Många äger sin bostad. I Lekeberg är det också många som äger sin bostad, 72 procent, vilket också är en hög andel (48), se diagram nedan, vilket hänger samman med den stora mängden småhus i Lekeberg. Andelen som bor i hyresrätt är 24 procent, medan andelen bostadsrätter är mycket lågt, endast 4 procent.

Till vänster – Fördelning mellan bostadstyper 2023, i Lekeberg, Örebro län, Sverige och kommungrupp B4.

Till höger – Fördelning mellan upplåtelseformer för bostäder 2023, i Lekeberg, Örebro län, Sverige och kommungrupp B4.

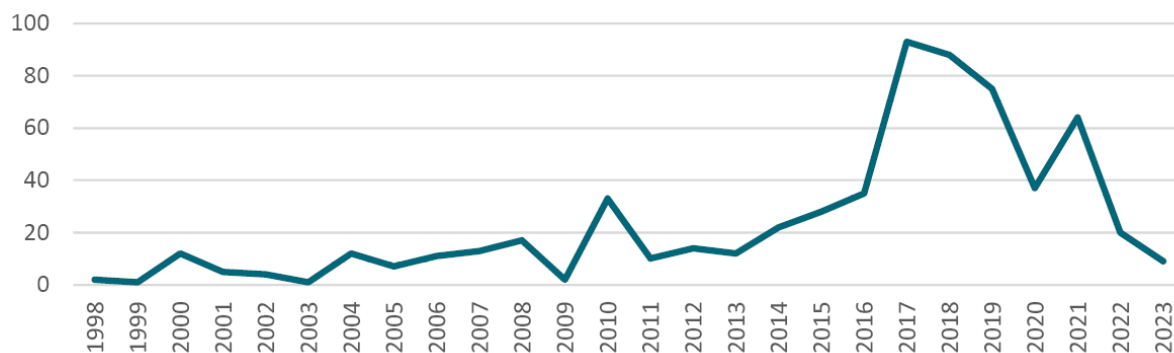
Nybyggda bostäder är stora. Under den senaste tillväxtperioden har det framför allt byggts bostäder med 5–7 rum, då många inflyttare varit barnfamiljer som efterfrågat småhus med flera rum. Även andra lägenhetsstorlekar har byggts, framför allt lägenheter med 3 rum och kök, se diagram nedan.

Fördelning mellan olika lägenhetsstorlekar vid nybyggnation av bostäder under 2014–2023, i Lekeberg, Sverige, kommungrupp B4 och Örebro län.

Stor andel äldre bebyggelse. Lekeberg har en förhållandevis stor andel bostäder som är byggda före 1930, över en tredjedel av alla bostäder (49). Det byggdes relativt sett få bostäder under perioden 1931–2010, medan andelen bostäder som byggts efter 2011 är högre vid jämförelse (50).

Nybyggnationen sjunker. Nybyggnationen av bostäder har varit hög i Lekeberg 2014–2022, se diagram nedan. Som mest byggdes under 2017 över 90 bostäder, vilket därefter har bromsats upp. Man mäter ofta nybyggnation i antal bostäder som byggs per tusen invånare. Under 2017–2019 byggdes så mycket som 10,6 bostäder per tusen invånare i Lekeberg jämfört med 5,2 i Sverige, för att därefter sjunka till endast 1,0 bostäder per tusen invånare 2023 (51).

Nybyggnation av bostäder i Lekeberg, 1991–2023, i form av antal färdigställda bostäder per år. Källa: statistikdatabasen.scb.se

Fotnoter:

44) avser 2023

45) avser 2023. Jämförelse med Örebro län 48, kommungrupp 47 och Sverige 26

46) jämförelse med 61 % i kommungruppen, 44 i % i länet och 41 % i Sverige

47) avser 2023. Jämförelse med 34 % i kommungruppen, 48 % i länet och 52 % i Sverige

48) avser 2023. Jämförelse med 57 % i kommungruppen, 40 % i länet och 38 % i Sverige

49) Lekeberg 36 %, Örebro län 16 %, Sverige 13 % och kommungruppen 18 %, andel bostäder byggda fram till 1930

50) Lekeberg Örebro län 9 %, Sverige 7 % och i riket och kommungruppen 4 %, andel bostäder byggda 2011–2023

51) jämfört med 4,2 bostäder per tusen invånare i länet, 6,5 i riket och 5,4 i kommungrupp B4, 2023. Källa: Kolada

Påverkan på översiktsplanen av förutsättningarna i närområdet

Utmaningar. Förutsättningarna i närområdet innebär en lång rad utmaningar för hur kommunen planeras och hur markanvändningen bör se ut i framtiden. Detta i sin tur medför att arbetet med översiktsplanen påverkas i olika grad, inom

olika områden och på olika nivåer. På en övergripande nivå bedöms utmaningarna för den strategiska planeringen och arbetet med översiktsplanen vara:

KOMMUNIKATIONER

Hela Lekeberg ligger mycket bra till i Örebroregionen men bilberoendet är stort och möjligheterna att pendla till jobbet med kollektivtrafik och cykel är små för stora delar av kommunen. Utmaningarna i översiktsplanen är att:

- öka resandandelen för kollektivtrafik och cykel
- förstärka kollektivtrafiken i hela stråket Lanna-Fjugesta-Mullhyttan, med bra länkar till övriga delar av kommunen
- säkerställa effektiv kollektivtrafik till viktiga noder för nationella förbindelser, till exempel järnvägsstationerna i Örebro och Hallsberg.

Läs vidare i kapitel *Lekebergs utvecklingsinriktning* och tema *Effektiva och hållbara kommunikationer*.

 [GÅ TILL TEXT OM LEKEBERGS UTVECKLING SINRIKTNING](#)

 [GÅ TILL TEXT OM EFFEKTIVA OCH HÅLLBARA KOMMUNIKATIONER](#)

BEFOLKNING

Befolkningsutvecklingen i Lekeberg har varit hög, men ojämnt fördelad mellan olika delar av kommunen. Medan Lanna haft växtverk och delar av infrastrukturen inte hunnit byggas ut i samma takt som bebyggelsen, har andra delar tappat befolkning. Utmaningarna i översiktsplanen är att:

- förbättra förutsättningarna för en hållbar befolkningstillväxt i hela kommunen
- hålla tillbaka befolkningsutvecklingen i Lanna tills infrastrukturutbyggnaden kommit ikapp
- fortsätta vara attraktiv för kvarboende och inflyttare att bo och verka i hela livet

Läs vidare i kapitel *Befolkningsutveckling* och kapitel *Lekebergs utvecklingsinriktning*.

 [GÅ TILL TEXT OM BEFOLKNINGSUTVECKLING](#)

 [GÅ TILL TEXT OM LEKEBERGS UTVECKLING SINRIKTNING](#)

ARBETSMARKNAD

Trots att vissa branscher i stort sett saknas i Lekeberg, gör det goda läget i arbetsmarknadsregionen att tillgången på arbete är god och sårbarheten är relativt låg. Det geografiska läget underlättar för näringslivets och de offentliga verksamheternas kompetensförsörjning. Utmaningarna i översiktsplanen är att:

- underlätta kompetensförsörjningen och verka för att förstärka tillgången till regionens arbetsmarknad för boende och företag i hela kommunen, med hjälp av genomtänkta kommunikationssatsningar

Läs vidare i tema *Effektiva och hållbara kommunikationer* och tema *Ett livskraftigt näringsliv*.

 [GÅ TILL TEXT OM EFFEKTIVA OCH HÅLLBARA KOMMUNIKATIONER](#)

 [GÅ TILL TEXT OM ETT LIVSKRAFTIGT NÄRINGS LIV](#)

BOSTÄDER

I Lekeberg finns en efterfrågan på bostäder, vilket i sin tur påverkar utbud och prissättning på mark och bostäder. När det finns ett efterfrågetryck kan kommunen samverka med dem som vill bygga så att bebyggelsen tillför samhället nya kvaliteter, bra service och infrastruktur, och en balanserad bostadssammansättning. Bostadsbeståndet har en viss obalans med hög andel småhus, stora bostäder, och äganderätter, vilket kan innebära att alla bostadsbehov inte är tillfredsställda. Vidare har

Lekeberg en stor andel äldre bebyggelse som behöver möta modern bebyggelse på ett bra sätt. Utmaningarna i översiktsplanen är att:

- öka boendeattraktiviteten på ett sätt så att hela kommunen kan utvecklas hållbart
- ligga i framkant med den strategiska planeringen så att man effektivt kan stödja en god bebyggelseutveckling
- arbeta för att få till stånd en balanserad bostadssammansättning i form av olika bostadstyper och upplåtelseformer i kommunens tätorter
- säkerställa hänsyn till och utveckling av befintliga värden i bebyggelse-, natur-, kultur-, vatten- och friluftsmiljöer som tillgångar för kommunens attraktivitet idag och i framtiden
- arbeta med gestaltning och anpassning av ny bebyggelse till bebyggelselandskapet vid nybyggnation för att bibehålla Lekebergs attraktivitet och särart

Läs vidare i tema *Attraktiva livsmiljöer* och tema *Levande natur- och kulturmiljöer*.

 [GÅ TILL TEXT OM ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER](#)

 [GÅ TILL TEXT OM LEVANDE NATUR- OCH KULTURMILJÖER](#)

Befolkningsutveckling

Det är många faktorer som påverkar hur befolkningsutvecklingen kommer att se ut i framtiden. Genom att göra en bedömning av befolkningsutvecklingen kan kommunen göra aktiva insatser för att ligga steget före med samhällsplaneringen och styra bebyggelseutvecklingen i en riktning som är hållbar för Lekeberg.

Planeringstak för befolkningsutvecklingen

Att bedöma framtiden

Hur många ska vi planera för? För att ha en god beredskap inför framtiden och kunna ligga steget före i samhällsplaneringen, behöver man göra bedömningar av om hur många människor planeringen ska dimensioneras för. Befolkningsprognoser gör bedömningar av en trolig befolkningsutveckling genom en framskrivning av nuläget utifrån kända faktorer och bedömningar av möjlig framtidsutveckling. Med utgångspunkt från befolkningsprognoser kan kommunen ta ställning till hur man vill styra befolkningsutvecklingen och formulera strategier och behov, peka ut bebyggelseområden och ange riktlinjer i sin översiktsplan. Den inriktning för befolkningsutvecklingen som används i översiktsplanen är en utveckling som i stort följer de prognoser som tagits fram, men som formulerar ett riktmärke för maximal önskad befolkningsutveckling per år för kommunen som helhet och för olika delar av Lekeberg, ett så kallat planeringstak.

Befolkningsutvecklingen behöver följas upp. Det är många faktorer som påverkar befolkningsutvecklingen och osäkerheten är stor, särskilt när man tittar långt fram i tiden. Befolkningsscenarierna i översiktsplanen tar sikte mot år 2050. Eftersom det är en lång tidsperiod är scenarierna preliminära, och behöver följas upp och revideras efterhand, företrädesvis i samband med kommande planeringsstrategier, bostadsförsörjningsprogram och revideringar av översiktsplanen.

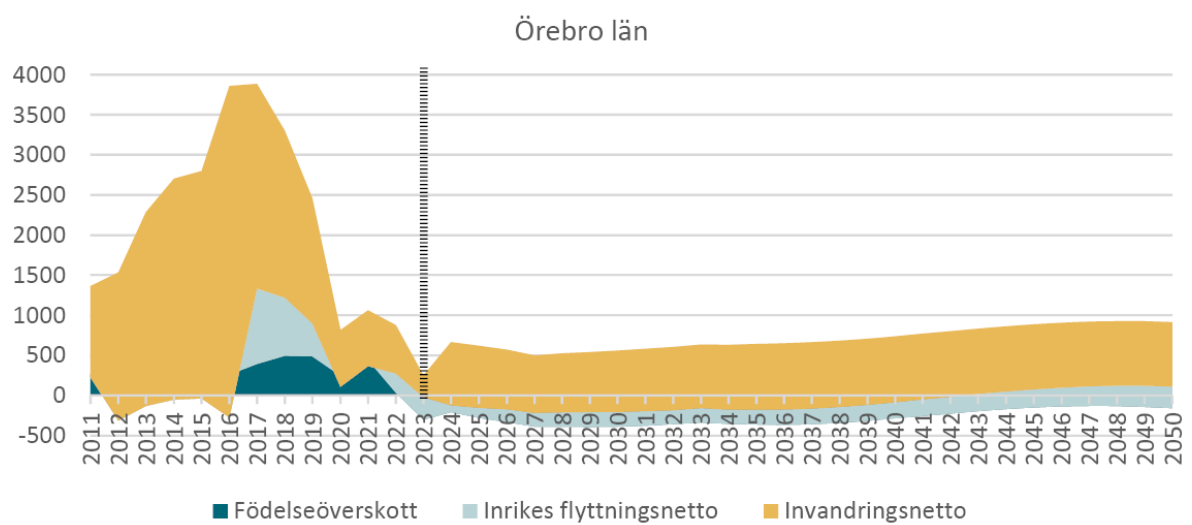
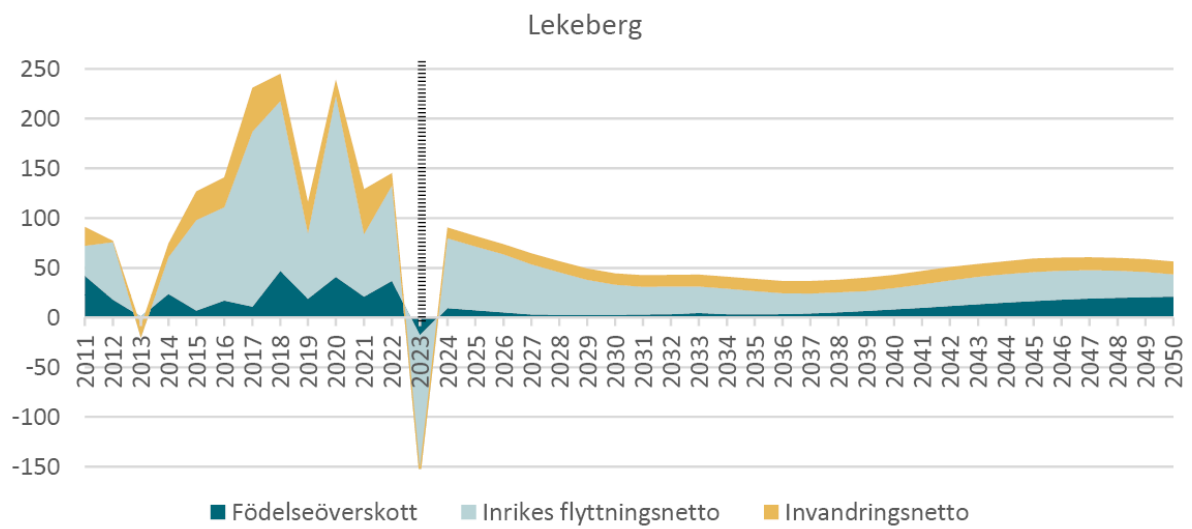
Befolkningsutvecklingen behöver följas upp. Det är många faktorer som påverkar befolkningsutvecklingen och mycket kan hända i framtiden som ändrar förutsättningarna. Därför är osäkerheten stor, särskilt när man tittar långt fram i tiden. Planeringstaket i översiktsplanen tar sikte mot år 2050. Eftersom det är en lång tidsperiod är bedömningar och ställningstaganden till sin natur preliminära. För att samhällsplaneringen ska kunna ligga i framkant, är det därför viktigt att kontinuerligt följa upp och utvärdera den faktiska befolkningsutvecklingen, både i Lekeberg som helhet och i de olika delarna av kommunen. Vid utvärderingen är det inte antal bostäder som byggts som ska styra bedömningarna, utan hur många invånare som faktiskt bor i orterna och på landsbygderna. Uppföljningen görs företrädesvis årsvis i samband med budgetarbetet, och regelbundet i samband med kommande planeringsstrategier, bostadsförsörjningsprogram och revideringar av översiktsplanen.

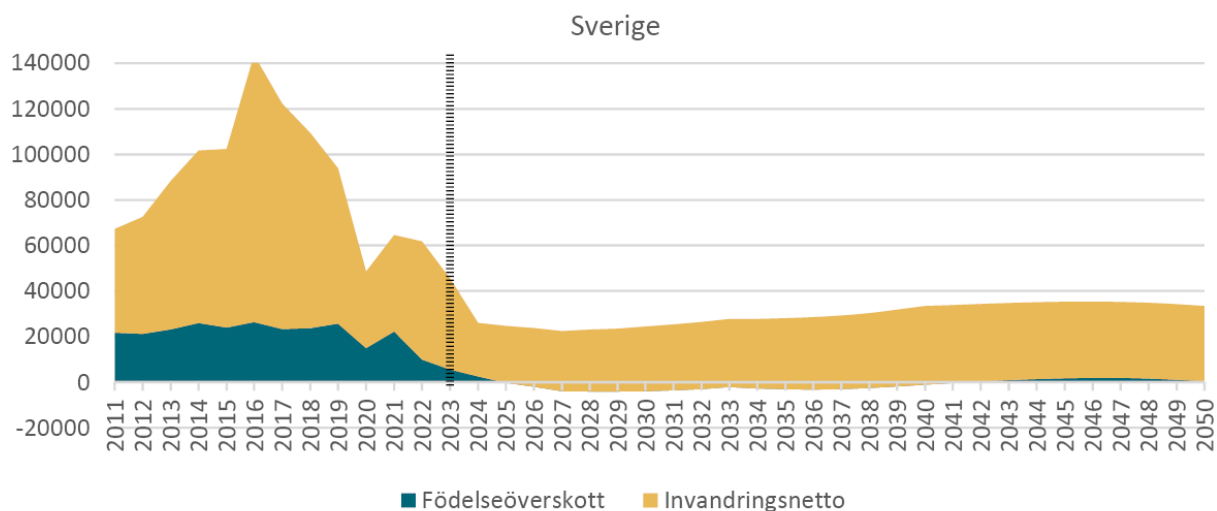
Befolkningsprognoser

En befolkningsprognos är en beräkning av trolig befolkningsutveckling utifrån ett antal antaganden om framtiden. De nationella prognoserna som tas fram är mer schematiska till sin karaktär än de regionala prognoserna som kommunerna beställer, tar större hänsyn till lokala faktorer.

Nationell prognos för Lekeberg. Statistiska centralbyrån tar varje år fram befolkningsframskrivningar för Sverige, länen och kommunerna som sträcker sig cirka femtio år framåt i tiden. Den framtida befolkningens storlek och sammansättning, bestäms av den senast kända årsbefolkningen och antaganden om den framtida utvecklingen av fruktsamhet, dödlighet och flyttmönster. Beräkningarna bygger på vad som observerats de senaste nio åren och ett antagande om att den utvecklingen fortsätter. Både små och stora strukturförändringar i samhället påverkar den framtida befolkningsutvecklingen, vilket gör att det finns en inbyggd osäkerhet i prognosen. Vart tredje år görs en mer omfattande analys av den framtida befolkningsutvecklingen, den senaste 2024, och för mellanliggande år görs uppföljningar och revideringar. Enligt den senaste nationella prognosen för Lekeberg (2024–2070) avtar befolkningsökningen över tid, både i riket, länen och kommunerna. För Lekeberg bedöms befolkningsökningen avta över tid, från drygt 90 personer per år till under 40 i slutet av 2030-talet, för att sedan öka något till drygt 50 personer per år i slutet av planperioden, se bilderna nedan.

Regional prognos för Lekeberg. Lekebergs kommun beställer varje år egna 15-årsprognoser från SCB, som underlag för planering av kommunal service. Den utgår från riksgenomsnittet för beräkning av födelseöverskott, inrikes flyttningar och migration, och justeras med de senaste årens lokala och regionala utveckling och andra kända faktorer, till exempel utvecklingen efter senaste årsskifte. Enligt den senaste regionala prognosen för Lekeberg (2023–2038), som togs fram före den senaste nationella prognosen, minskar befolkningstillväxten inte lika mycket som i den nationella, på grund av ett högre inflyttningsnetto och en högre fruktsamhetsnivå.

Jämförelse av befolkningsutveckling 2010–2023 och SCB:s nationella prognoser för Lekeberg, Örebro län och Sverige, 2024–2050. Födelseöverskottet bedöms vara negativt framöver i Sverige. I Lekeberg sjönk dessutom inrikes flyttningsnetto 2023, vilket syns som ett hack i kurvan. Källa: statistikdatabasen.scb.se och nationell befolkningsprognos, SCB 2024g.

Fotnoter:

1) SCB 2024g

2) SCB 2023h

Planeringstak i översiktsplanen

Kommunen som helhet

Syftet med att formulera scenarier för befolkningsutvecklingen är att kunna göra bedömningar av hur mycket bebyggelse, infrastruktur och service kommunens planering ska ha beredskap för, så att utvecklingen blir hållbar i hela kommunen. I översiktsplanen formuleras ett planeringstak för befolkningsutvecklingen som anger en maximal önskad befolkningstillväxt per år och som den fortsatta planeringen ska utgå ifrån.

Planeringstak. Huvudinriktningen är att den fortsatta befolkningsutvecklingen ska hålla sig på maximalt 0,5 procent per år. Som jämförelse har Lekebergs befolkning vuxit med i genomsnitt 1,2 procent per år under 2018–2023. Inriktningen för planeringen enligt planeringstaket är att Lekeberg har max cirka 9 800 invånare år 2050, en ökning med cirka 1 200 personer, eller cirka 45 personer per år fram till år 2050, se tabellen nedan.

LEKEBERG	Regional prognos	Nationell prognos	Planeringstak
Befolkning 2023	8 600 personer	8 600 personer	8 600 personer
Befolkningsökning till år 2050	+ 2 000 personer	+ 1 400 personer	max + 1 200 personer
Befolkningsökning per år	+ 74 personer per år	+ 53 personer per år	max + 45 personer per år
Genomsnittlig befolknings- tillväxt till år 2050	+ 0,7 procent per år	+ 0,6 procent per år	max + 0,5 procent per år
Antal invånare 2050	10 600 personer	10 000 personer	9 800 personer

Tabell över befolkningsutveckling i Lekebergs kommun 1990–2023 och jämförelse av befolkningsförändring 2024–2050 mellan SCB:s nationella befolkningsprognos för Lekeberg, SCB:s regionala prognos för Lekeberg och det föreslagna planeringstaket.

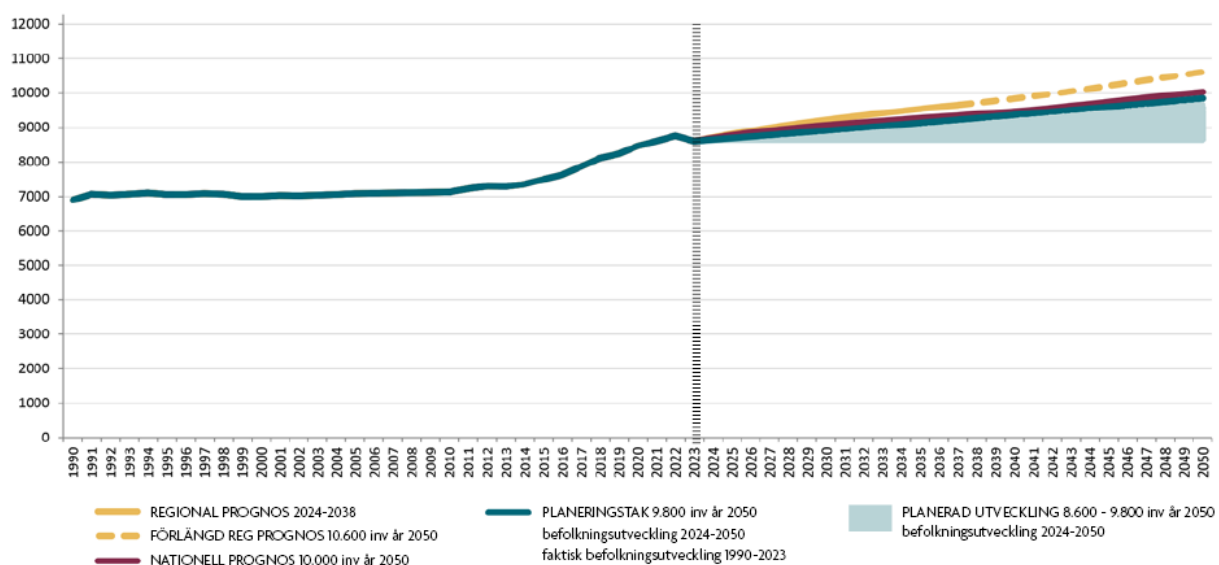
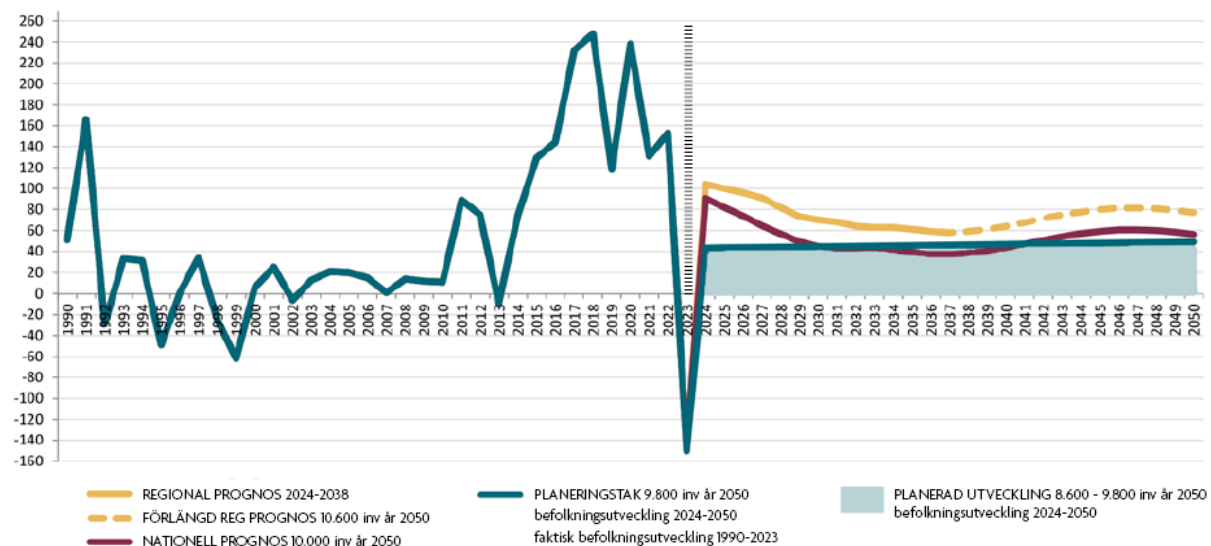

Diagram över befolkningsutveckling i Lekebergs kommun 1990–2023 och jämförelse av befolkningsförändring 2024–2050 mellan SCB:s nationella befolkningsprognos för Lekeberg, SCB:s regionala prognos för Lekeberg och det föreslagna planeringstaket. Övre bild visar antal invånare per år och nedre bild antal invånare totalt. Källa: statistikdatabasen.scb.se, nationell befolkningsprognos och regional befolkningsprognos.

Befolkning i olika delar av kommunen

Planeringsstyrning. För att befolkningsutvecklingen ska kunna bli en tillgång för invånarna i kommunen, behöver den ske på ett sätt som stödjer den lokala utvecklingen av tätorter, mindre orter och landsbygder i kommunen. Det handlar både om var befolkningstillväxten sker, hur ny bebyggelse utformas och att annan infrastruktur och service byggs ut i takt med bebyggelsen. En av översiktsplanens viktigaste uppgifter är att formulera strategier för detta. Genom att använda översiktsplanen som styrinstrument för den fortsatta planeringen skapas förutsättningar att kunna forma en hållbar utveckling av Lekeberg.

Jämnare utveckling. Olika delar av kommunen har olika förutsättningar, och vad som är en hållbar utveckling i en del av kommunen kan vara något helt annat i en annan. Ett viktigt mål för Lekebergs utveckling är att en eventuell befolkningstillväxt fördelas så att hela kommunen drar nytta av den och kan utvecklas på ett hållbart sätt. Utöver planeringstaket för kommunen som helhet, är inriktningen vid befolkningstillväxt att befolkningen inte ska minska i någon kommunedel. För att lyckas med det krävs målmedvetna satsningar på framför allt kollektivtrafik, infrastruktur och attraktiva boendemiljöer, i enlighet med de strategier som formuleras i översiktsplanen, se kapitel *Lekebergs utvecklingsinriktning*. Exempel på sådana åtgärder är:

- Utveckling av väginfrastruktur, cykelbanor, kollektivtrafik och bytespunkter i starka stråk, i dialog med Region Örebro län och Trafikverket, för att kraftfullt ökar pendlingsmöjligheterna i hela kommunen.
- Vidareutveckling av tätorterna till attraktiva livsmiljöer som fungerar i livets alla skeden, med till exempel blandade bostadstyper och upplåtelseformer, centrumfunktioner, vård, skola, omsorg, rekreationsområden med mera.
- Fortsatt utveckling av en strategisk planering i framkant, en aktiv markpolitik och bra planframförhållning, som möjliggör snabba insatser för att möta behovet av bostäder och infrastruktur.

Planeringstak för olika kommundelar. Frågan om hur befolkningstillväxten i olika delar av kommunen ska se ut är en fråga för översiktsplanen och kommunens förmåga att styra utvecklingen i önskad riktning. Planeringstaket för befolkningsutvecklingen föreslås variera mellan olika delar av kommunen, se tabellen nedan. Förslaget utgår från en bedömning av vad som är en hållbar och möjlig utveckling i respektive huvudort och på landsbygden, och förutsätter att annan infrastruktur är på plats.

KOMMUNDELAR	Befolkning 2023	Ökning per år 2018-2023	Planeringstak max till 2050	Befolkning max 2050	Ökning per år till 2050
Fjugesta	2 370 personer	1,8 % ca 38 pers	+ 500 personer	2 870 personer	ca 0,8 % ca 20 pers
Lanna	1 690 personer	12,1 % ca 127 pers	+ 170 personer	1 860 personer	ca 0,4 % ca 5 pers
Mullhyttan	560 personer	1,3 % ca 7 pers	+ 150 personer	710 personer	ca 1,0 % ca 5 pers
Lekebergs landsbygder	3 980 personer	-1,9 % ca -75 pers	+ 380 personer	4 360 personer	ca 0,4 % ca 15 pers
Lekeberg	8 600 personer	1,2 % ca 98 personer	1 200 personer	max 9 800 personer	max 0,5 % ca 45 personer

Tabell över befolkningsutveckling i olika delar av Lekeberg till 2050 enligt föreslaget planeringstak för befolkningsutvecklingen. Jämförelse av maximal ökning av antal invånare per kommunedel med de senare årens befolkningsutveckling.

Lekebergs utvecklingsinriktning

Genom snabba kommunikationer i en stark struktur, där bebyggelse, kollektivtrafik och service samordnas och förstärker varandra, och med bra länkar till mindre orter och landsbygd, förbättras förutsättningarna för en hållbar utveckling i hela Lekeberg, samtidigt som miljö- och klimatpåverkan minskar.

En hållbar utveckling av Lekeberg

Övergripande planeringsinriktning

De viktigaste utmaningarna som behöver hanteras i det fortsatta arbetet med översiktsplanen och i efterföljande planering, byggande och markanvändning kan sammanfattas i tre delar:

- En hållbar utveckling av hela kommunen
- En struktur som stödjer ett hållbart resande
- En livsmiljö som är levande och mångfunktionell

Den övergripande planeringsinriktningen för att hantera de olika utmaningarna inom dessa tre områden är:

En hållbar utveckling av hela kommunen

Hållbar befolkningsutveckling

Planera för en hållbar befolkningsutveckling enligt huvudinriktningen, med utgångspunkt från lokala förutsättningar på olika platser i kommunen

Grunden för att kommunen ska kunna utveckla välfärd och service till sina kommuninvånare och företag, och att arbeta förebyggande med till exempel klimatrisker, är att tillräckligt många tycker det är attraktivt att bo kvar i och flytta in till kommunen. Vad som är en hållbar befolkningsutveckling kan diskuteras och kan se olika ut i olika delar av kommunen. Översiktsplanen utgår från en befolkningsutveckling på max 9 800 invånare år 2050.

Minskade klimatrisker

Arbeta förebyggande med klimat- och riskfrågor genom att identifiera riskområden och föreslå riskförebyggande åtgärder

En stor utmaning för samhällsplaneringen är de alltmer påtagliga klimatförändringarna och de ökade riskerna för akuta kriser, i form av till exempel översvämningar, som de kan medföra. Här har planeringen ett ansvar både för att skapa förutsättningar för att minska energianvändning och utsläpp av växthusgaser, och för att i möjligaste mån identifiera riskområden och förebyggande åtgärder.

Framtida livsmedelsförsörjning

Var återhållsam med utbredningen av bebyggelse och infrastruktur på mark med potential för framtida livsmedelsproduktion och arbeta förebyggande för att minimera hot mot framtida dricksvattenreserver.

Jordbruksmarken har stor betydelse för en långsiktig trygg livsmedelsförsörjning. Behovet av livsmedel bedöms i framtiden öka i takt med att befolkningen växer. Samtidigt minskar arealen jordbruksmark stadigt till följd av bland annat utbyggnad av tätorter och infrastruktur, klimatrelaterade hot såsom sjunkande vattennivåer, erosion och föroreningar, och användning av jordbruksmark för till exempel bioenergi. På samma sätt bedöms hoten mot vattenförsörjningen öka över tid. I krissituationer kan behovet av lokal produktion av mat och dricksvatten vara avgörande för försörjningen. Planeringen behöver därför ta hänsyn till behovet av jordbruksmark och rent dricksvatten för framtiden i avvägningen mot andra intressen.

En struktur som stödjer ett hållbart resande

Starka stråk

Planera för kortade restider till större arbetsmarknadsregioner genom att bygga starka stråk där kollektivtrafik, infrastruktur, samhälls- och bebyggelseutveckling samordnas och förstärker varandra

Tillgången till en stark arbetsmarknadsregion är den avgörande faktorn för om en plats ökar eller minskar sin befolkning. För att det ska gå att bo i hela kommunen och samtidigt ha tillgång till den starka arbetsmarknaden i Örebro behöver en stark kommunikationsstruktur byggas som både kortar restider och möjliggör ett hållbart resande. En sådan utvecklingsstruktur bygger på starka stråk där bebyggelse, service och kollektivtrafik samverkar. På så sätt förstärks resandeunderlagen för en utvecklad kollektivtrafikstandard, vilket i sin tur förbättrar förutsättningarna för att bo och verka i hela kommunen.

Bra bytespunkter

Utveckla bra bytespunkter mellan olika trafikslag i strategiska lägen i stråken från orter som inte har god kollektivtrafik idag, med anslutande cykelvägar, säker parkering för bilar och cyklar, laddstationer med mera

Det räcker inte med starka stråk om hela kommunen ska ha en god tillgång till den större arbetsmarknaden med ett hållbart resande. Det måste också finnas bra bytesplatser där det är bekvämt, tryggt och säkert att byta färdstätt under resans gång, till exempel att ställa bilen för att åka vidare till jobbet med en snabb buss. På så sätt blir inte bara tillgängligheten till arbete större oavsett var man bor i kommunen, dessutom tillför boende på landsbygden resandeunderlag som i sin tur stärker utbyggnaden av kollektivtrafiken.

En levande och mångfunktionell livsmiljö

Livskraftig landsbygd

Utveckla livsmiljön för boende och arbete i mindre samhällen och på landsbygden, med attraktiva bostäder, bredband och bra länkar med bil till kollektivtrafikens noder och till service i tätorterna

Stora delar av Lekeberg består av mindre samhällen och landsbygd som i takt med urbaniseringen har avfolkats med minskad service som följd. Planeringen behöver förbättra möjligheten att bo och arbeta i mindre orter och på landsbygden bland annat genom utvecklade länkar till kollektivtrafiken och till service i tätorterna, och förbättrade förutsättningar för kommunikationer, boende och verksamheter.

Attraktiva tätorter

Utveckla tätorterna som hela samhällen med blandade och trygga livsmiljöer, utvecklande mötesplatser och god infrastruktur för cykel och kollektivtrafik

Att leva på en plats handlar inte bara om att bo utan om hela livsmiljön. Livsmiljön behöver vara levande, trygg, utvecklande och funktionell om vi ska trivas. Planeringen behöver stödja utvecklingen av alla delar av livsmiljön i tätorterna, från trygga bostadsmiljöer, cykelbanor, kollektivtrafik och service, till utvecklade mötesplatser, rekreationsområden, kulturmiljöer och en attraktiv helhet.

Planering i dialog

Ta fram planer för samhällsbyggnad i dialog med invånare, företag, organisationer och andra intresserade och berörda. Uppmärksamma de som är särskilt berörda och som inte brukar höras i planeringen

Samhällsplanering berör många och det finns många olika erfarenheter, tankar och perspektiv på vad som är ett levande och mångfunktionellt samhällsbyggande. Därför är det viktigt att vinnlägga sig om en bra dialog med invånare, företag, organisationer och andra intresserade och berörda i planeringen. Särskilt viktigt att uppmärksamma berörda grupper som sällan gör sig hörda i samhällsplaneringen.

Övergripande utvecklingsstruktur

Planeringsinriktningar Utvecklingsstruktur

Planering, byggande och ändrad markanvändning av mark- och vattenområden i enlighet med översiktsplanens intentioner ska ske med följande inriktning:

- Prioritera utvecklingen av starka stråk med hög standard och attraktiva bytespunkter, enligt strukturbilden, för att tillgängliggöra en större arbetsmarknad, underlätta transporter och minska miljöbelastningen till följd av ökande resor och transporter.
- Förstärk resandeunderlagen genom att utveckla attraktiva boende- och centrummiljöer. Lokalisera större sammanhängande bostadsområden till huvudorterna och förstärk landsbygden genom attraktiva länkar i stråken.
- Bygg tätare och närmare service och kollektivtrafik, och komplettera befintlig bebyggelse för att korta avstånden och hushålla med marken.

Utgångspunkter

Storstadskoncentration. Det ömsesidiga och ökande beroendet mellan olika delar av världen har resulterat i att inte bara landsbygden utan också mindre städer och större tätorter tappat invånare till tillväxtregionerna. De starka regionerna växer medan befolkningen i områden som ligger längre bort minskar. Snabba förbindelser som ger ökad närhet till de starka regionerna har därför blivit den viktigaste tillväxtfaktorn. Snabba förbindelser som ger ökad närhet till de starka regionerna har därför blivit den viktigaste tillväxtfaktorn, se kapitel *Förutsättningar i omvärlden och i närområdet*.

 [GÅ TILL TEXT OM FÖRUTSÄTTNINGAR I OMVÄRLDEN OCH I NÄROMRÅDET](#)

Pendlingen allt viktigare. Storstadskoncentrationen leder också till att resandet ökar kraftigt. I Lekeberg har pendlingen över kommungränsen ökat, både vad gäller andelen och antalet personer, se avsnitt *Pendling och resvanor* i kapitel *Resor och transporter*. Idag pendlar hela 62 procent av de Lekebergsbor som arbetar ut från kommunen, varav över två tredjedelar till Örebro kommun (1). Dessutom är det många som pendlar mellan olika platser inom kommunen (2). Åt andra hållet står inpendlingen för 36 procent av arbetstillfällena i kommunen. Genom att underlätta för pendling blir det lättare att få ihop vardagen, fler kan bo kvar eller bosätta sig i kommunen och samtidigt ha tillgång till en stor arbetsmarknad, och företagen får lättare att kompetensförsörja sina verksamheter. Den viktigaste faktorn för att underlätta för pendling är att få ner restiderna med kollektivtrafik.

 [GÅ TILL TEXT OM RESOR OCH TRANSPORTER](#)

Kollektivtrafik en förutsättning. Transporternas andel av de totala utsläppen av växthusgaser har ökat och uppgår nu till över 30 procent i Sverige (3). Trots teknikutveckling och större andel fossilfria bränslen kommer utsläppen av koldioxid från transportsektorn att fortsätta öka på grund av de ökande transportmängderna. En trolig utveckling är att det generellt blir dyrare att förflytta sig med bil och att parkera i städerna, och att tillgången till bra kollektivtrafik blir en förutsättning för att bosätta sig på en plats.

Förändrat arbetsliv. Samtidigt håller arbetslivet på att förändras genom att teknikutvecklingen förändrar vårt sätt att bo och arbeta. Allt fler yrken blir platsoberoende och det blir lättare att välja att bo längre bort från arbetsplatsen, pendla vissa dagar och kommunicera digitalt andra dagar. För Lekebergs del skapar detta nya möjligheter. Kommunen ligger mycket nära den regionala tillväxtmotorn Örebro. Det växande distansarbetet kan tillsammans med en effektivare kommunikationsstruktur för kollektivtrafik medföra att restiderna till de delar av kommunen som ligger längre ifrån Örebro blir attraktivare. Med en ny järnväg och kortare restider mellan Oslo och Stockholm, ökar dessutom möjligheterna att bo i Lekeberg och pendla dagligen

till exempelvis Karlstad eller Västerås inom en timme, se avsnitt *Transportinfrastruktur* i kapitel *Resor och transporter*. Till Stockholm kommer man kunna pendla inom en timme och tre kvart från större delen av kommunen.

 [GÅ TILL TEXT OM RESOR OCH TRANSPORTER](#)

Fotnoter:

1) avser 2022

2) avser 2022

3) Naturvårdsverket 2024b

Utvecklingsstrategi

Strategier för en hållbar utveckling. För att ta vara på de möjligheter som läget i regionen ger, och få till stånd en långsiktigt hållbar utveckling av hela kommunen, kan följande strategier formuleras som grund för den övergripande utvecklingsstrukturen för Lekeberg:

Bygg en stark struktur. Avgörande för en hållbar utveckling av hela kommunen är hur väl integrerad kommunen blir med omgivande arbetsmarknader, genom utvecklade kommunikationer från och till olika delar av kommunen. Det regionala samarbetet och förmågan att tänka förbi kommungränserna i planeringen spelar stor roll för att uppnå detta. En viktig del av utvecklingsstrategin är därför att bygga en stark struktur som drar nytta av och förstärker läget i regionen, på ett sätt som tillgängliggör hela kommunen.

Samordna bebyggelse och kommunikationer. En förutsättning för en stark struktur är att planeringen för bebyggelse, kollektivtrafik och service samordnas så att de förstärker varandra. För att öka underlagen för en effektiv kollektivtrafik i huvudstråken, behöver tillkommande bebyggelse i första hand lokaliseras lägen som ansluter på ett bra sätt till stråken. Dessutom behöver ett stornät av bytespunkter, kompletteringstrafik och anslutande bil- och cykelvägar utvecklas. Detta ökar tillgängligheten och boendemöjligheterna i hela kommunen, inte bara för pendlare utan också för unga och andra grupper utan bil.

Kraftsamla i stråken. I huvudstråken för kommunikationer behöver snabb kollektivtrafik prioriteras, genom att vägstandarden successivt höjs och kollektivtrafiken byggs ut. Strategiska satsningar i huvudstråken ger snabba kommunikationer för människor och varor, och förbättrar kraftigt förutsättningarna för människor och företag att kunna bo och verka i kommunen. Genom att planera för en utveckling som bygger på större andel kollektivtrafikresande, kan tillväxten ske utan att belastningen på miljön ökar i motsvarande grad.

Länka samman. Med hjälp av genomtänkta länkar mellan starka stråk och övriga delar av kommunen, förstärks tillgången till bra kommunikationer inte bara i själva stråken utan i hela kommunen. Bilen är viktig för tillgängligheten på landsbygden, men den behöver inte följa med på hela resan in till staden, där den tar plats och kostar pengar att parkera. Det ska vara lätt och attraktivt att ta bilen eller cykeln till en bytespunkt för att därefter ta sig vidare med kollektivtrafik den längre delen av resan, oavsett var man bor i kommunen.

Strukturbild

Stark struktur. Strukturbilden beskriver vilka samband som behöver förstärkas för att skapa en stark struktur som drar nytta av och förstärker läget i regionen, på ett sätt som skapar bra förutsättningar för en utveckling av hela kommunen. Syftet med strukturbilden är att förtydliga kommunens prioriteringar både för den egna planeringen och i dialogen med andra aktörer och samverkanspartner. Med hjälp av strukturbilden blir det tydligt var kommunen ser de största utvecklingsmöjligheterna och är beredd att göra satsningar för att främja en hållbar utveckling av kommunen.

 [VISA KARTA ÖVER STRUKTURBILDEN](#)

>>> KLIKA PÅ OMRÅDE I KARTAN FÖR ATT SE RIKTLINJER

Strukturbildens delar

Huvudstråk. Stommen i strukturbilden för den övergripande utvecklingsinriktningen är de tre huvudstråken, vilka i sin tur kompletteras och förstärks av bytespunkter, länkstråk och bebyggelse. Det finns tre slags huvudstråk i strukturbilden: *Interregionalt stråk*, *Regionalt stråk* och *Delregionalt stråk*, begrepp som speglar de relationer de i första hand är tänkta att

stödja och som utgår från den regionala strukturbilden, se avsnitt *Samband med den regionala strategin* nedan. Syftet med huvudstråken är att förstärka viktiga regionala samband på ett sätt så att hela kommunen kan dra nytta av närheten till och tillväxtpotentialerna i arbetsmarknadsregionen.

I översiktsplanen pekas huvudstråken i strukturbilden ut som *Interregionalt stråk*, *Regionalt stråk* och *Delregionalt stråk*.

VISA KARTA ÖVER HUVUDSTRÅK I STRUKTURBILDEN

>>> **KLICKA PÅ OMRÅDE I KARTAN FÖR ATT SE RIKTLINJER**

Länkar. För att öka tillgängligheten för hela kommunen till den snabba kollektivtrafiken i stråken och en större arbetsmarknadsregion, har inte bara själva stråken utan också länkarna en viktig roll. Strukturbildens länkar består av *Länkstråk*, *Större bytespunkter*, *Mindre bytespunkter* och en eventuell framtida *Pendelstation*. Länkstråken är de delar av vägnätet som kopplar större bebyggelsegrupper på landsbygden med huvudstråken. Bytespunkterna är strategiska platser i huvudstråken för byte mellan olika trafikslag. De behöver vara attraktiva och hålla god standard. Det ska vara bekvämt, tryggt och säkert att lämna bilen eller cykeln för att åka vidare med kollektivtrafik för den längre delen av resan. Pendelstationen markerar ett ur Lekebergs synpunkt möjligt läge för en eventuell pendelstation på den framtida järnvägslänken Nobelbanan, se avsnitt *Transportinfrastruktur* i kapitel *Resor och transporter*.

I översiktsplanen pekas länkarna i strukturbilden ut som *Länkstråk*, *Större bytespunkter*, *Mindre bytespunkter* och *Pendelstation*.

VISA KARTA ÖVER LÄNKAR I STRUKTURBILDEN

>>> **KLICKA PÅ OMRÅDE I KARTAN FÖR ATT SE RIKTLINJER**

GÅ TILL TEXT OM RESOR OCH TRANSPORTER

Bebyggelse. Bebyggelsen i strukturbilden är indelad i tre typer: *Huvudort*, *Länkad ort* och *Landsbygdsbebyggelse*. Denna indelning hänger samman med hur bebyggelsen är lokaliserad i förhållande till huvudstråken, vilket har betydelse för hur strategier för kommunikationer, bebyggelse och andra funktioner bör utformas för att hela kommunen ska förstärkas. I strukturbilden finns också mindre orter illustrerade, vilka ingår i *Landsbygdsbebyggelse*. För beskrivning av hur bebyggelse och markanvändning bör utvecklas mer konkret, används i översiktsplanen följande begrepp för att beskriva olika typer av bebyggelse i ortsstrukturen: Tätort, Tätortsnära område, Mellanstor ort och Mindre orter och landsbygd, se avsnitt *Utveckling av bostadsbebyggelse* i kapitel *Bostäder*.

I översiktsplanen pekas bebyggelsen i strukturbilden ut som *Huvudort*, *Länkad ort* och *Landsbygdsbebyggelse*.

VISA KARTA ÖVER BEBYGGELSE I STRUKTURBILDEN

>>> **KLICKA PÅ OMRÅDE I KARTAN FÖR ATT SE RIKTLINJER**

GÅ TILL TEXT OM BOSTÄDER

Planering enligt strukturbilden

Strukturbilden ger inriktningen. För att genomföra översiktsplanens intentioner är det viktigt att den efterföljande planeringen stödjer utvecklingsstrategin. Genom att utveckla infrastruktur och bebyggelse i enlighet med strukturbilden, skapas bättre förutsättningar för att leva och verka inte bara i orterna i huvudstråken utan också i länkade orter och omgivande landsbygd.

Infrastruktur. Med utgångspunkt från strukturbilden bör det fortsatta planeringen verka för att:

- **Förstärka resandeunderlagen.** För att kollektivtrafiken ska vara långsiktigt bärkraftig, är det nödvändigt att satsa offensivt och målmedvetet på att förbättra resandeunderlagen, genom att underlätta för fler att använda kollektivtrafik istället för bil, för den längre delen av resan. Ju fler som använder kollektivtrafiken desto högre kan standarden bli.

Resandeunderlagen förstärks framför allt av att ny bebyggelse kommer till i bra kollektivtrafiklägen, och av hög standard i stråk och bytespunkter.

- *Prioritera standarden i stråken.* En attraktiv kollektivtrafik behöver ha god framkomlighet, hög turtäthet och samordnade tidtabeller för att fungera för arbets- och studiependling, vilket i sin tur är en förutsättning för en hållbar befolkningstillväxt i kommunen. Vägstandarden har stor betydelse för hög framkomlighet och trafiksäkerhet i stråken. Samfinansiering av extra angelägna åtgärder i transportsystemet kan bli nödvändig för att skynda på utvecklingen.
- *Göra bytespunkterna attraktiva.* Med attraktiva bytespunkter till kollektivtrafiken i huvudstråken, behöver man inte ta bilen hela resan, och andelen biltrafik kan minska totalt sett. Det ska vara tryggt och enkelt att byta transportmedel under resan. På så sätt kan bebyggelse på landsbygden förstärka kollektivtrafikunderlagen i huvudstråken och hela kommunen får tillgång till en större arbetsmarknad vilket ökar boendeattraktiviteten både för Lekebergsbor och potentiella inflyttare.

Bebyggelse. Med utgångspunkt från strukturbilden bör det fortsatta planeringen verka för att:

- *Bygga tätare och närmare.* Genom att bygga tätare och närmare service och kollektivtrafik, minskar avstånden mellan olika funktioner och tillgängligheten ökar. Det underlättar för kollektivresande, cykling och gång, och gör de tekniska försörjningssystemen mer effektiva och robusta. En tätare bebyggelse leder också till att offentliga rum blir mer levande, och till en bättre markhushållning. Vad som uppfattas som tätt är olika på olika platser och från person till person. Utgångspunkterna för all bebyggelseplanering bör vara den unika platsens förutsättningar och identitet, så att de kvaliteter som gör ett område attraktivt inte byggs bort.
- *Komplettera och förnya befintlig bebyggelse.* I första hand bör ny bostadsbebyggelse lokaliseras till områden som redan idag kan erbjuda bra service, infrastruktur och tillgänglighet till kollektivtrafik, och i andra hand till nya områden där liknande förutsättningar går att utveckla. Komplettera hellre befintliga centrum- och bostadsområden med funktioner och bebyggelse typer som saknas, än att bygga helt nya områden. På så sätt blir bebyggelsen mindre utspridd, men också mer komplett och uppblandad. Det blir lättare att göra enstaka bostadstillskott och bebyggelsen kan utvecklas successivt i takt med efterfrågan.
- *Lokalisera ny bebyggelse så att strukturen förstärks.* Hur ny bebyggelse lokaliseras har stor betydelse för att utveckla en stark kommunikationsstruktur och öka tillgängligheten i hela kommunen. Det behövs stabila resandeunderlag för att utveckla kollektivtrafiken, och tillgängligheten till god kollektivtrafik med bra bytespunkter är i sin tur avgörande för att det ska vara attraktivt att ta bussen istället för bilen för de längre resorna.

Lokalisering av ny bebyggelse enligt strukturbilden

Förstärk strukturen! Lokaliseringsprinciper för bostadsbebyggelse, verksamheter och handel preciseras i kapitel *Bostäder, Verksamheter, respektive Service och handel*. Huvudprinciperna för lokalisering av ny bebyggelse, för att förstärka strukturen och på så sätt underlätta för att bo och verka i hela kommunen, är:

 [GÅ TILL TEXT OM BOSTÄDER](#)

 [GÅ TILL TEXT OM VERKSAMHETER](#)

 [GÅ TILL TEXT OM HANDEL OCH SERVICE](#)

Huvudprinciperna för lokalisering av ny bebyggelse i enlighet med strukturbilden är:

- *Ny sammanhängande bebyggelse i tätorter.* För att förstärka en hållbar utveckling av kommunen och bygga en stark struktur, bör större sammanhängande bostadsbebyggelse i första hand utvecklas i bra kollektivtrafiklägen i utvecklings-orterna, enligt strukturbilden. På samma sätt bör personal- och besöksintensiv verksamhet lokaliseras till bra kollektivtrafiklägen.
- *Kompletteringsbebyggelse i länkade orter.* Ny bostadsbebyggelse, enstaka eller i grupp, som kompletterar och knyter samman den befintliga bebyggelsen i de länkade orterna, förstärker orternas utveckling och bidrar samtidigt till att förstärka resandeunderlagen med hjälp av utvecklade länkar till stråken.
- *Enstaka eller mindre grupper av bostäder på landsbygden.* Det är viktigt att det går att bygga och bo bra på landsbygden, både för kommunens attraktivitet och för en levande landsbygd. Bebyggelse längre ifrån kollektivtrafikstråken, enstaka eller i mindre grupper, kan bidra till att stärka strukturen genom att bra bytespunkter för kollektivtrafik anläggs i stråken. En stark kommunikationsstruktur ökar i sin tur tillgängligheten till arbetsplatser och service och därmed kvarboendemöjligheter i och inflyttning till landsbygden. Lekeberg ser positivt på konvertering av fritidshus till ädretruntboende, som ett sätt att erbjuda ett varierat utbud av boendemöjligheter i kommunen.

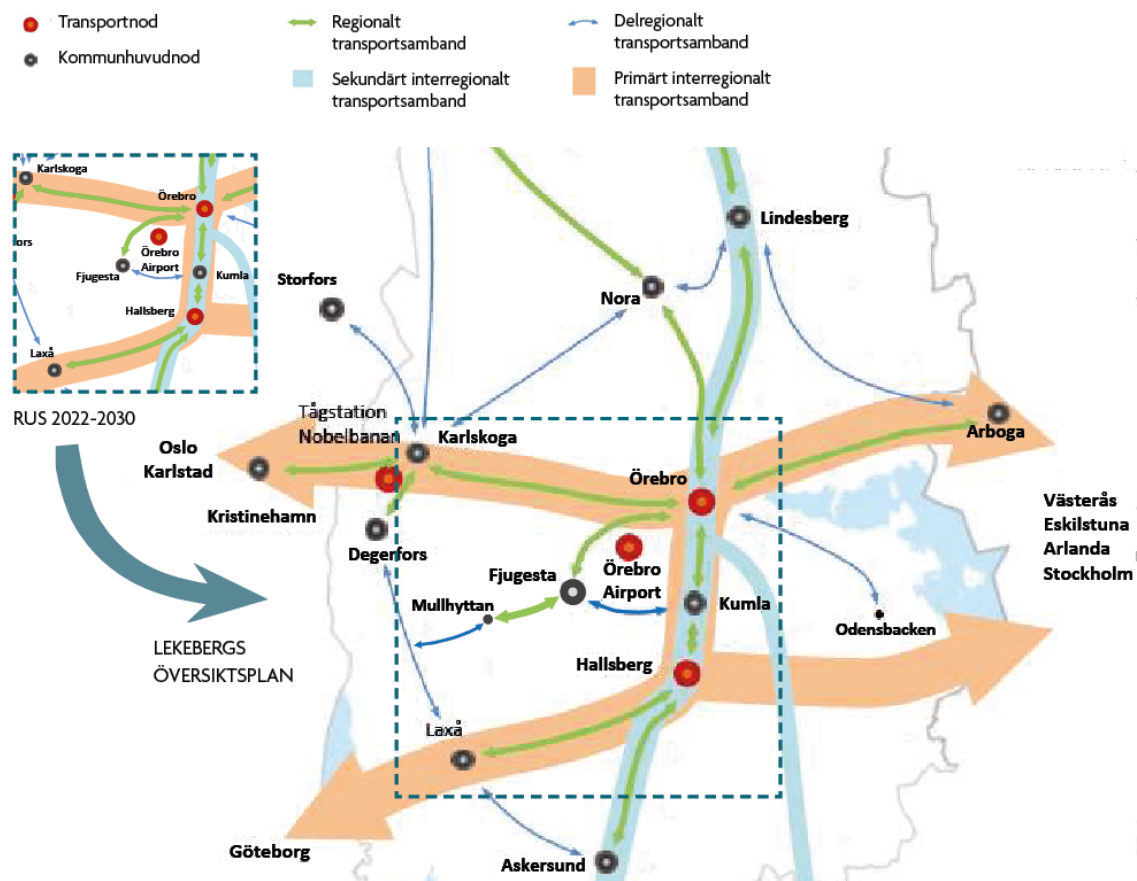
Samband med den regionala utvecklingsstrategin

PERSONTRANSPORTER

Stråk. Den regionala strukturbilden för persontransporter i den regionala utvecklingsstrategin (4) beskriver önskvärt läge 2030 för utvecklingen av persontransporter i regionen för att stärka omvärldsrelationerna, stärka tillgängligheten på arbetsmarknaden och begränsa transporternas klimatpåverkan. I strukturbilden redovisas de viktigaste regionala och interregionala transportsambanden, se bild nedan. Översiktsplanen stödjer den regionala strukturbilden för persontransporter, med en viktig skillnad:

- *Regionalt stråk Örebro-Fjögsta förlängs till Mullhyttan* för att stärka tillgängligheten till arbetsmarknaden för en större del av kommunen och samtidigt begränsa transporternas klimatpåverkan. Från Mullhyttan till Svartå övergår det till ett delregionalt stråk som binder samman Lekeberg med lokala arbetsmarknaderna i Laxå, Degerfors och Karlskoga. Läs mer i avsnitt *Transportinfrastruktur* i kapitel *Resor och transporter*.

 [GÅ TILL TEXT OM RESOR OCH TRANSPORTER](#)

Regional strukturbild över förutsättningar för persontransporter 2030 enligt Regional utvecklingsstrategi 2022–2030, kompletterad med en förlängning av regionalt transportsamband mellan Fjugesta och Mullhyttan, och ett delregionalt transportsamband mellan Mullhyttan och Svartå, enligt övergripande utvecklingsinriktning för Lekebergs kommun. Källa: Region Örebro län, 2022a

Bytespunkter. Vidare anges i den regionala strategin att korta restider, hög kapacitet och god standard är avgörande för Örebroregionens utveckling. Den strategiska inriktningen för persontransporterna är 1) att skapa förutsättningar för ett

hållbart transportsystem enligt strukturbilderna, 2) att utveckla Örebro län som nod längs nationella och internationella transportstråk och 3) att säkra en robust tillgång till digital infrastruktur i hela länet.

Översiktsplanens utvecklingsinriktning verkar i samma riktning, men med ett viktigt tillägg för att även mindre orter och landsbygd utanför de starka stråken ska kunna dra nytta av de utvecklade persontransporterna:

- *Utveckla bytespunkter med hög standard i stråken* för att möjliggöra ett hållbart resande i hela regionen.

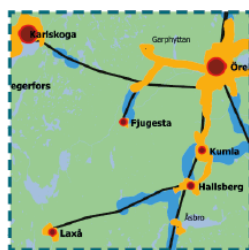
BEBYGGELSE

Bebyggelseutveckling. Den regionala strukturbilden för framtida byggande av bostäder och arbetsplatser beskriver önskvärt läge 2030 för bebyggelseutvecklingen i regionen, vilken har stor betydelse för den regionala tillgången till arbetskraft, jobbmöjligheter, vardaglig service och resande till arbete, skola och fritidsaktiviteter, se figur 3:6. I Lekeberg redovisas ett utvecklingsområde för bebyggelse mellan Lanna och Fjugesta. Översiktsplanens utvecklingsinriktning stödjer den regionala strukturbilden för framtida byggande, med en viktig skillnad:

- Utvecklingsområde för bebyggelse, det vill säga "Nodsammanbindande kollektivtrafikstråk" och "Utvecklingsområde längs regionalt prioriterat transportsamband eller utmed kollektivtrafikens regionala stomnät" i strukturbilden förlängs till Mullhyttan.

Bostadsförsörjning och attraktiva miljöer. Den strategiska inriktningen för bostadsförsörjning och attraktiva miljöer är 1) att förbättra förutsättningarna för bostadsbyggande vid en växande befolkning och som en utvecklingsfaktor vid en minskande befolkning, 2) att etablera regional planering kring fysisk planering som bidrar till att nå ett hållbart Örebro län, och 3) att förbättra förutsättningarna för levande landsbygder genom utbyggnad av digital infrastruktur, platsutveckling samt stöd till initiativ som möjliggör ökat distansarbete, delningsekonomi och minskat bilberoende. Översiktsplanen stödjer inriktningarna och verkar särskilt för att förbättra förutsättningarna för levande landsbygder.

- Större tätort
- Nod med betydelse för den regionala utvecklingen
- Utvecklingsområde där tillgänglighet till arbetsmarknad, service och kulturutbud stödjer sig på digital infrastruktur, noder och gula utvecklingsområden.
- Utvecklingsområde längs regionalt prioriterat transport samband eller utmed kollektivtrafikens regionala stomnät
- Utvecklingsområde med god tillgänglighet till arbetsmarknad och service i närområdet
- Nodsammanbindande kollektivtrafikstråk

RUS 2022-2030

LEKEBERGS
ÖVERSIKTSPLAN

Regional strukturbild över förutsättningar för framtida bebyggelse enligt Regional utvecklingsstrategi 2022–2030, kompletterad med ett nodsammanbindande kollektivtrafikstråk mellan Fjugesta och Mullhyttan (svart) och utvecklingsområde längs regionalt prioriterat transportsamband (blått), enligt övergripande utvecklingsinriktning för Lekebergs kommun. Källa: Region Örebro län 2022a.

Fotnoter:

4) Region Örebro län 2022a